

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Раждзэствэнскае пасланне

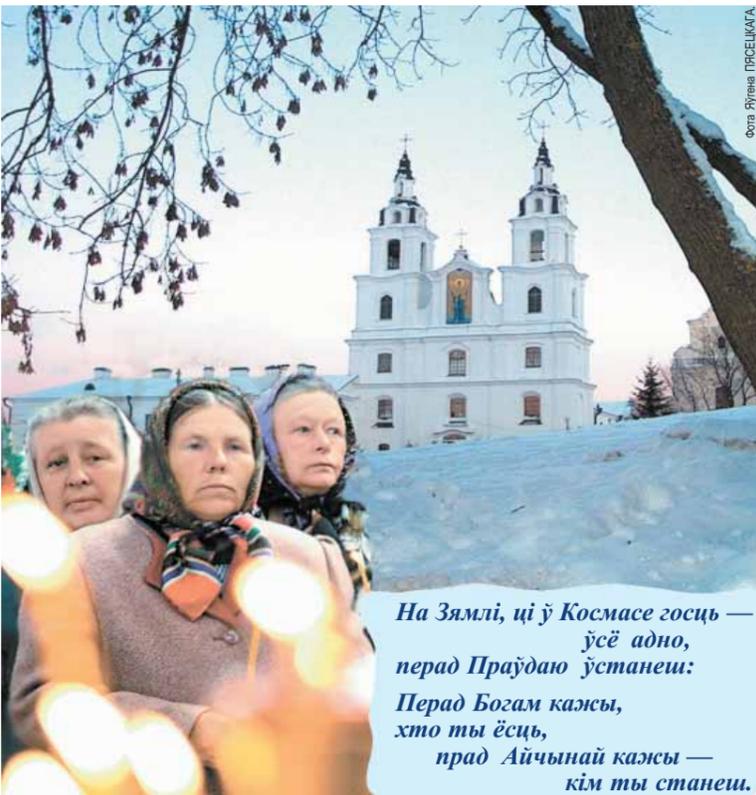
Мітрапаліта Мінскага і Слуцкага Філарэта, Патрыярша Экарха ўсяе Беларусі

ПРАВАСЛАЎНЫМ ХРЫСЦІЯНАМ БЕЛАРУСІ

Дарагія сучаснікі! Сярдэчна вітаю вас з Раждзэствам Хрыстовым. Гэтае вялікае свята збліжае ўсіх нас, раскрывае сэрцы насустрач дабру і міласэрнасці. Дапамагае яшчэ лепш усвядоміць вечнае значэнне самых залюўных жывіцёвых каштоўнасцяў — моцнай, дружнай сям'і, надзейнага хатняга ачага, міру і згоды на роднай зямлі. Напаянае душой жаданнем дапамагчы людзям, дзяліцца з імі цяплом і каханнем. У гэтыя дні мы аддаём даніну павагі Беларускай Праваслаўнай Царкве, чья дзейнасць на працягу стагоддзяў служыць высакародным мэтам — аднаенню, умацаванню даверу і ўзаемааруменню ў грамадстве.

Няхай Раждзэства Хрыстова прынясе дабрабыт і ўтульнасць у вашы дамы, натхніць на добрыя пачынанні і справы. Жадаю вам моцнага здароўя, поспехаў, ічасця і цудоўнага настрою.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

На зямлі, ці ў Космасе гошць — ўсё адно, перад Праўдаю ўстанеш: Перад Богам кажы, хто ты ёсць, прад Айчынай кажы — кім ты станеш.

Яшчэ адзін медаль у скарбонку звяздоўцаў

Як паведамляла ўжо «Звязда», Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 28 снежня падпісаў Указ № 675 «Аб ўзнагароджанні дзяржаўнымі ўзнагародамі Рэспублікі Беларусі». Урадавактыўна стала вядома, што сярод адзначаных медалём Франціска Скарыны ёсць і наш калега — рэдактар аддзела фоталістаграфіі «Звязды» Яўген ПЯСЦЕЦКІ. Шчыра вітаем Яўгена Віктаравіча з высокай дзяржаўнай ўзнагародай, зьнімчым далейшага плёну ў працы, рэалізацыі ўсіх творчых планаў і задум, з якімі ўсе ахвотнікі змогуць пазнаёміцца на старонках нашай газеты.

Звяздоўцаў.

5 студзеня — Дзень работніка сацыяльнай абароны

«ПЛАНКА» 500 ЗАСТАЕЦЦА РАНЕЙШАЙ

За апошнія гады ў Беларусі выпрацавана свая мадэль сацыяльнай абароны: апроч традыцыйнай падтрымкі пенсіянераў, інвалідаў і сям'яў з малымі дзецьмі зараз робіцца стаўка на стварэнне ўмоў для эканамічнай актыўнасці насельніцтва. Прычым, як адначасна падчас сустрэчы з журналістамі з нагоды Дня работніка сацыяльнай абароны намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Марыяна Шчоткіна, падобная акалічнасць дае свой плён. Калі ў 2000 годзе даходы, ніжэйшыя за аднаквартальны бюджэт пражытоковага мінімуму, мелі 42 працэнты, то ў 2005 годзе — 12,7, пазалетась — 11,1, у трэцім квартале летась — 10 працэнтаў грамадзян краіны.

КАЛДАГАВОР СТАНОВІЦЦА ЗАКОНАМ?

Варта нагадаць, што па выніках 2007 года ўзровень сярэдняй зарплаты на Беларусі планавалася на ўзроўні 340, а па бюджэтных сферах — 300 долараў у эквіваленце. Пакуль яшчэ канчатковыя статыстычныя звесткі няма, там не менш, адзначыла Марыяна Шчоткіна, ужо зараз можна сцвярджаць, што гэтыя задачы выкананыя. Як удалося, да слова, выйшаў на сярэдні 200 долараў і па традыцыйна праблемнай галіне — сельскай гаспадарцы.

Пры гэтым, заўважаючы, у міністэрстве, у абсалютнай большасці выпадкаў выплата заробкаў робіцца на тры месяцы перад тэрмінам, а не ўжо ўжо ў гэтым годзе. Сітуацыя з разлікамі даводзіцца кантраляваць, аднак менавіта дзякуючы гэтым летась у параўнанні з 2006 годам колькасць «адліленняў» ад вызначаных у калектыўных дагаворах тэрмінаў зменшылася на чверць.

Тым часам, падкрэсліла Марыяна Шчоткіна, задачы на будучыню застаюцца ранейшымі — да канца 2010 года сярэдні ўзровень аплаты працы па краіне павінен адпавядаць 500 доларам. І, да слова, да гэтага ж часу ў Беларусі мяркуюцца скараціць колькасць шкодных працоўных месцаў на 20 працэнтаў.

ПЕНСІЙНЫ ЗАСТАТ БЕЗ ЗРУХАЎ

Адным з найбольш спрэчных момантаў мінулага года стала прыняццё Закона «Аб прафесійным пенсійным страхаванні». Закон быў ухвалены адназначна, але разам з тым у міністэрстве адзначалі, — ён дазваляе адмовіцца ад больш радыкальных змяненняў у пенсійнай сістэме. І ў прыватнасці — ад павелічэння ўзросту выхodu на пенсію. Прынамсі, пакуль такі варыянт не разглядаецца.

Пры гэтым, звярнула ўвагу Марыяна Шчоткіна, у адноўленне ад многіх краін былога СССР у Беларусі захаваліся «шкодныя» Спісы № 1 і № 2, хоць у свай час прапанава скасаваць іх на самой справе была.

Узлюблена архіепіскапы, пастыры, манаші і ўсе верныя дзеці Беларускай Праваслаўнай Царквы! «Бог ніко не бачыў ніколі: Адзінародны Сын, Які ва ўлонні Айца, Ён явіў.» (Ін. 1: 18)

Гэтыя словы апостала і евангеліста Іаана Багаслова адкрываюць нам неспасціжаны таяны быцця Бога ў Трох Асобах і спецыяльнай для чалавечтва місіі Яго Адзінароднага Сына. Са старажытных часоў людзі адважна шукалі сустрэчы з ісцінным Богам на сцяжынах свайго жыцця, каб іх знаходжанне на зямлі і адыход у вечнасць былі асветленымі святлом праўды Божае.

Але нават калі Гасподзь адкрываў перад чалавекам скарбы Свайей прамудрасці, якая захоўваецца адвекі ў Свяшчэнным Пісанні, — нават і тады не жонны былі гатовы прыняць Закон Жыцця і кіравацца яго спецыяльнымі заветамі. З глыбіні стагоддзяў даносяцца да нас скурныя словы старазапаветнага праведніка, свяціцніка Ездры: «Якая карысць нам, калі нам паабяцаны бессмяротны час, а мы рабілі смяротныя справы? Нам прадказана вечная надзея, а мы... зрабілі мітуслівымі, нам падрыхтавана жыллё здароўя і спакою, а мы жылі дрэнна... хадзілі па шляхах злых» (3 Езд. 7: 49—52).

Ішлі стагоддзі, міналі тысячгагоддзі... Чалавечы род стаў, а са сталецтвам памнажалася яго грахі і хваробы. Ён заставаўся па-ранейшаму жорсткім, але без Бога ўсё вастры перажываў сваю адзіноту. Бо сэрца чалавека, часам, насуперак яго характару, з гадамі ўсё больш жадае і міласэрнай спагады, і благодатнай дапамогі Божай.

І тады Бог Айцец прамовіў Слова Любові, і «Слова стала плочцю, і жыло сярод нас, поўнае благодаті і ісціны» (Ін. 1: 14).

Так Сын Божы стаў Сынам Чалавечым. Вечны — Ён нарадзіўся на зямлі, каб пра жыццё чалавека і смерці, як памірае чалавек. Усемагутны — спазнаў усеякі цяжар жыцця ў пакунтай і смяротнай плочці. Ён, Бязгрэшны, узвёў на Сябе грахі ўсяго свету і адкупіў іх, стаўшы падобным да старазапаветнага ахвярнага агня.

І ўсё гэта нам зноў тлумачыць апостал і евангеліст Іаан Багаслоў: «Бог ёсць любоў, і хто не любіць, той не спазнаў Бога» (Ін. 4: 8); «Бог ёсць святло, і няма ў ім ніякай цемры» (Ін. 1: 5); «Бог ёсць дух, і тыя, што пакланяюцца Яму, павінны пакланяцца ў духу і ісціне» (Ін. 4: 24).

Якія прастыя для разумення гэтыя адкрыцці пра Бога, Раждзэства Ягога мы святкуем сёння! Яны настолькі ж блізка і натуральныя для чалавечай прыроды, як жаданне любіць і аднадушства з дарагімі людзьмі, які пошук сапраўднага сяброўства і вернасці, як уславіць альбо мара пра цярплівае бацькоўскага домі і пра бескаляпнае дзяццельства...

Свята Раждзэства Хрыстовага з'яе самымі яркімі і чыстымі колерамі дзяццельства; ён такі ж таямнічы і велічны ў сваёй прастаце, як і Савітны амаць напавоў.

Апроч таго, зноў-такі амаць ніна. Прынамсі, таму, што кожны месяц на фінансаванне пенсій накіроўваецца каля 820 млрд рублёў, ад агульнай выдаткі на гэтыя мэты адпавядаюць 11 працэнтам ВУП. Такага высокага паказчыка на постсавецкай прасторы проста няма. Які заўважыла начальнік галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Валюшкіна Каралёва, на працягу мінулага года зыходзіла з росту заробкаў працоўных пенсій павялічылася з 1 верасня і 1 лістапада, плюс да таго, праведзена чатыры індексаваныя мінімальны і сацыяльныя пенсіі ў сувязі са змяненнем бюджэту пражытоковага мінімуму. Такім чынам, да новага года сярэдні памер працоўнай пенсіі па ўросте вышэй на аднаквартальны 345,3 тыс. рублёў, або 160 долараў у эквіваленце. У параўнанні з 2006 годам сярэдняя мінімальная пенсія па ўросте павялічылася на 17,8, а сярэдняя разная, з улікам змянення цэнаў на тавары і паслугі, пенсія — на 9,1 працэнта. Да таго ж суданісны сярэдні мінімальны пенсіі па ўросте і бюджэту пражытоковага мінімуму пенсіянера склаў 109,7 працэнта.

Паводле слоў Валюшкіны Каралёвай, далейшы рост пенсій у краіне па-ранейшаму будзе залежаць ад узросту заробкаў. Задачы тут застаюцца без змяненняў — за гэту «пяцігодку» мінімальныя пенсіі павінны ўзрастаць удвая, а разная пенсія — у 1,5 раза. І, значнае ў міністэрстве, пакуль стан айначыннай эканомікі не прымушае непаклоўца за выкананне гэтых паказчыкаў.

Дзеля справядлівасці — грамадзян, задаволеных памерам уласнай пенсіі, усё ж няма. Аднак, лічаць у міністэрстве, справа тут не проста ў фінансавых магчымасцях непасрэдна пенсійнай сістэмы. Есць і іншая, не менш важная прычына — практыч-

на ніко з жыхароў краіны не робіць спроб паўплываць на будучыя даходы ў старасці. Хоць магчымасці для гэтага ёсць — за кожнага ідзе аб добраахвотнай «адтэрміноўцы» выхodu на пенсію. Так, адзначыла Валюшкіна Каралёва, разне працаваць далей і адклісці выхад на пенсію адразу ж пасля дасягнення вызначанага ўзросту на 2 гады прывядзе да павелічэння памеру пенсійных выплатаў у будучыні амаць напавоў.

Але мы бачым, што не дарэмныя нашы намаганні і не марныя спадзяванні, бо за апошнія пяцігоддзі ад узрасла і цярпе ўваходзіць у самастойнае жыццё новае пакаленне нашых сучаснікаў, якія з маленства далучаны да Святых Хрыстовых Тайнаў і нязменна знаходзяцца ва ўлонні Царквы. На іх ускладаем мы ўласны спадзяванні, бо яны не страчаны ні для Бога, ні для людзей, ні для Бацькаўшчыны.

У цяперашніх вельмі няпростыя час на хрысціянскія лямбкі аслабілася адказнасць за стан свайго сэрца і розуму. Мы пакліканы не толькі захоўваць перад абліччам свету нашу веру ў Бога, але і працягваць глыбока свайго асабістага даверу да Тварчын амаць напавоў.

Узлюблена ў мінулым годзе ў епарыях Беларускага Экарха адбываліся ўрачыствы ў гонар 1015-годдзя заснавання Праваслаўнай Царквы ў Беларусі. Нам нарада падводзіць вынікі, бо мы знаходзімся яшчэ ў самым пачатку вельмі цяжкага шляху аднаўлення Царквы на нашай зямлі ў тым жа значэнні і ў той годнасці, якая запатрабавана шматпакунтай гісторыяй нашага народа.

Але мы бачым, што не дарэмныя нашы намаганні і не марныя спадзяванні, бо за апошнія пяцігоддзі ад узрасла і цярпе ўваходзіць у самастойнае жыццё новае пакаленне нашых сучаснікаў, якія з маленства далучаны да Святых Хрыстовых Тайнаў і нязменна знаходзяцца ва ўлонні Царквы. На іх ускладаем мы ўласны спадзяванні, бо яны не страчаны ні для Бога, ні для людзей, ні для Бацькаўшчыны.

У цяперашніх вельмі няпростыя час на хрысціянскія лямбкі аслабілася адказнасць за стан свайго сэрца і розуму. Мы пакліканы не толькі захоўваць перад абліччам свету нашу веру ў Бога, але і працягваць глыбока свайго асабістага даверу да Тварчын амаць напавоў.

ФІЛАРЭТ, Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі, Патрыярх Экарх усяе Беларусі.

ца. Нам трэба не палюхацца буйства стыхій свету гэтага, і тым больш забанава і пустых страхам, — а ў любіх абставінах бязбязна жыць і сведчыць пра Госпада нашага Ісуса Хрыста як Спасіцеля свету.

Прыгадаем словы, якія прагучалі ў 1593 годзе з вуснаў дабравернага князя Канстанціна Канстанцінавіча Астроўскага. «Мы не паветра і не веер сцяражом, — звяртаўся ён да сваіх адзінаверных сучаснікаў, — але ісцінную веру, трымаючыся яе, захоўваем». Гэты верны сын Праваслаўнай Царквы і сапраўдны герой нашай Бацькаўшчыны ўмеў быць цвёрдым у сваёй веры, у яе абароне і ўмацаванні.

У надыходзячым годзе нам належыць аддаць князю Канстанціну Астроўскаму даніну вечнай і ўдзячнай памяці, бо ўжо чатыры стагоддзі мінула з дня яго спачыну. За гэты час гісторыя нашага народа шмат разоў пацярджала ісцінасць яго глыбокага пераканання ў тым, што толькі праваслаўная вера бацькоў можа з'яўляцца асновай для нашай свабоды ад ілжывага, для нашай незалежнасці ад стыхій свету гэтага і для нашага ўмацавання ў запаведях Госпада Ісуса Хрыста.

Сярдэчна вітаю з радасным святам Раждзэства Хрыстовага ўсіх хрысціян Беларусі і ўсё сучаснікаў, што жывуць за межамі Беларускай зямлі.

Веру, што і ў надыходзячым Навалецці дабрэсі Божай, паводле слова Псалмапеўца, «Гасподзь дае сілу народу Свайму, Гасподзь благаславіць народ Свой мірам» (Пс. 28: 11). Аминь.

ФІЛАРЭТ, Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі, Патрыярх Экарх усяе Беларусі.

Раждзэства Хрыстова, 2007/2008 г., Мінск

Кооператив по обслуживанию индивидуальных гаражей «Восток-1» (продавец) совместно с УП «Минский городской центр недвижимости» (организатор аукциона) проводят открытый аукцион

по продаже здания специализированного автомобильного транспорта (бок для хранения автомобилей), расположенного в г. Минске по ул. Калиновского, д. 119 (инвентарный номер 500/С-44669, общая площадь — 53,1 кв.м). Земельный участок площадью 2,2459 га предоставлен во временное пользование для эксплуатации и обслуживания гаражей по адресу: г. Минск, ул. Калиновского, 119 (решение Мингорисполкома от 24.02.2005 № 258 п. 13). Начальная цена — 57 349 461 белорусский рубль без учета НДС. Условие продажи: победитель аукциона обязуется вступить в кооператив по обслуживанию индивидуальных гаражей «Восток-1» в срок, установленный в договоре купли-продажи.

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены объекта (5 700 000 белорусских рублей) и плата за участие в аукционе в размере 4 базовых величин (140 000 белорусских рублей) перечисляются на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583. Договор купли-продажи между продавцом и покупателем заключается в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона. Оплата объекта осуществляется в течение 30 календарных дней с даты заключения договора купли-продажи. Аукцион состоится 06 февраля 2008 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Заявление на участие в аукционе и необходимые документы принимаются по 05 февраля 2008 года до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. № 6. Порядок подачи заявления на участие в аукционе указан в условиях проведения аукциона. Телефоны для справок: 227-48-36 — УП «Минский городской центр недвижимости»; 267-97-33 — кооператив «Восток-1». УП «Минский городской центр недвижимости». УНП 190398583.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» по поручению комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства при Слуцком райисполкоме, проводит открытый аукцион

по продаже обращенного в доход государства: здание склада ГСМ с заправочной (об. пл. 85,1 кв. м), здание склада запчастей (об. пл. 81,2 кв. м), астада для ремонта автомобилей, расположенные по адресу: г. Слуцк, ул. Гагарина, 32. Начальная цена — 35 300 000 белорусских рублей. Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/с № 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», МФО 153001357, КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015. Оплата за объект осуществляется в течение 2 месяцев и 25-ти дней с даты подписания протокола о результатах аукциона. Объекты продаются без условий. Переход прав на земельный участок будет осуществлен по решению местного исполкома. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 12.02.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 11.02.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Контактный телефон (8017) 2246134. Сайт в Интернете: www.rtb.by

Вицебскай, Гомельскай, Магілёўскай і Мінскай абласцям прысуджаны Ганаровы дзяржаўны сцяг

У сувязі з 70-годдзем з дня ўтварэння і за асаблівае дасягненні ў гаспадарчым развіцці Віцебскай, Гомельскай, Магілёўскай і Мінскай абласцям прысуджаны Ганаровы дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь. Адаведныя ўказы былі падпісаны Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам 3 студзеня.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ПАД НАВАГОДНІ ФЕЕРВЕРК

У навагоднюю ноч у радзіўным аддзяленні 3-й гарадской клінічнай бальніцы нарадзіўся маленькі Яраслаў. Гэта быў лепшы падарунак малым бацькам.

Нарадзіўся хлопчык вагой 3,5 кілаграма і ростам 53 сантыметры. Яго першы крх быў чутны ўжо ў гадзіну трыццаць, крзас у гэты момант стрэлы першы снарад чароўнага навагодняга феерверка. Як ведаць, можа менавіта таму сёлетні салют атрымаўся незвычайна прыгожым.

— Я не збіралася ў радзіўно ў навагоднюю ноч, — расказвае 22-гадовая Дзяна Клянкоўска, маці «зорнага хлопчыка». — Я ўсю цяжарнасць жартавала з мужам, маўляў, сыноч нарадзіцца на Новы год, але ўрачы прызначылі мне тэрмін — 4 студзеня. Яшчэ а 17-й гадзіне 31 снежня мы з мужам купілі падарункі родным. Мне пачыналі трохі балецць живот. Дома я ўжо зразу мела, што гэта сур'ёзна. А дзевятый гадзіне веча-ра за мной прыхвала «хуткая». Потым, калі муж мяне вінаваў, ён са смехам гаварыў: «Ну што, нажартавалася!».

Калі ўся краіна падымала келіхі і прамаўляла тосты, Дзяна пад наглядом уважлівага і ласкавага медперсоналу рабіла самую адказную і важную ў гэту ноч справу — нарадзіла сына. Апошняя, што яна запомніла перад надыходам Новага года — падзяку Прэзідэнта жанчынам за народжаных дзяцей.

Беларускі быццам дамовіліся са слова адказаць справай: за суткі з раніцы 31 снежня і па ранняму 1 студзеня ў Мінску было зарэгістравана 23 выклікі «хуткай» з нагоды родаў. У звычайныя дні «103» вызваецца для будучых мам менш за 20 разоў.

Сёння сям'я Клянкоўскіх зьярэдца ў поўным складзе. Першыя ў жыцці Яраслава Раждзэства Хрыстова яны будуць святкаваць разам.

Наталія ТАЛІВІНСКАЯ.

СА «ЗВЯЗДОЙ» — І Ў НОВЫМ ГОДЗЕ

Заканчваецца падпіска на I квартал і I паўгоддзе 2008 года. Заставайцеся з намі!

РОЗГАЛАС

ПАВЯЛІЧАНЫ ПАМЕРЫ КАМПЕНСАЦЫІ РАСХОДАЎ ПРЫ СЛУЖБОВЫХ КАМАНДІРЭЎКАХ

Міністэрства фінансаў Беларусі павялічыла памеры кампенсаций расходу пры службовых камандзіроўках. У адпаведнасці з пастановай Міністэрства фінансаў ад 21 снежня 2007 года № 197, з 1 студзеня 2008 года расходы складаюць Вр15 тыс. за кожны дзень камандзіроўкі. Сутачныя расходы пры аднадзённых службовых камандзіроўках і камандзіроўках у такую мясцовасць, адкуль маецца магчымасць штодня вяртацца да месца жыхарства, — Вр7,5 тыс., расходы па найму жылга памяшкання без прадстаўлення пацярджальных дакументаў — Вр4,5 тыс. Указаныя памеры кампенсаций расходу для органаў дзяржаўнага кіравання і арганізацый, якія фінансуюцца з бюджэту, уведзеныя ў межам планавых бюджэтных асінаванняў, зацверджаных на гэтыя мэты.

Кар. БЕЛТА.

ЗАТРЫМАНЫ ПАДАРОНЫ Ў ЗАБОЙСТВЕ ШКОЛЬЦЫНІ

З Лагойскага раёна, дзе з 23 лістапада мінулага года вялі пашукі вучняў другога класа Беларускай СШ Ірыны Кузьмільнай, знайшлі сумная вестка — сямігадоваму дзятку знойшлі нежывой.

Нагадаем, што з моманту знікнення школьніцы да яе пошукаў былі прыцягнуты, акрамя праваахоўнікаў, таксама і ваенаслужачыя, леснікі, паліўнічкі, апрацоўвалася тэрыторыя не толькі Лагойскага раёна, але і Мінскай вобласці, сталіцы. На жаль, спадзяванні на тое, што дзятку знойма зможа сама раскрыць усё акалічнасці свайго знікнення, не спраўдзіліся. Як паведаміў карэспандэнт «Звязды» часова выконваючы абавязкі начальніка ўпраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС Беларусі Алег Слелчанка, супрацоўнікі крымінальнага вышуку знойшлі цела школьніцы за шэсць кіламетраў ад пасёлка, дзе яна пражывала. Няшчаснае дзіця ляжала пад бесгаспадарчым будаўнічым вагончыкам, які стаў у ўскрыжы ляснага масіву непадальк ад данчага пасёлка «Лясное 90». Папярэдні агляд цела не выклікаў у смышляку сумненняў у тым, што гэта Ірына. Няма падстаў у праваахоўнікаў сумнявацца і ў тым, што дзятку чына загінула глаўноўнай смерцю. Аднак, як падкрэслівае Алег Слелчанка, сапраўдны прычыны гібель дзіцці стануць вядомымі пасля правядзення спецыяльнай экспертызы. Алег Слелчанка таксама паведаміў, што па падарэжні ва ўчынены гэтага жорсткага забойства затрыманы 29-гадовы мінчанін. Зараз праваахоўнікамі ўстаўнаўляюцца матывы і акалічнасці гэтага злачынства, з затрыманым праводзяцца следчыя дзеянні.

Ігар ГРЫШЫН.

белагпропбанк

ПОВЕДИТЕЛЬ КОНКУРСА «БРЭНД ГОДА 2006»

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «БЕЛАГПРОМБАНК»

сообщает, что 14 января 2008 года проводится внеочередное Общее собрание акционеров в заочной форме.

220036, г. Минск, проспект Жукова, 3.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи. Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, — 3 января 2008 года.

Для получения бюллетеня для заочного голосования просим обращаться в ОАО «Белагпропбанк», его филиалы и отделения по месту нахождения акционеров. Бюллетени для заочного голосования заполняются и представляются не позднее 11 января 2008 года. С решениями, принятыми Общим собранием акционеров банка, можно будет ознакомиться в учреждении ОАО «Белагпропбанк» после 23 января 2008 года.

Телефоны для справок: 8(017) 250 60 01, 228 53 03.

Лицензия на осуществление банковской деятельности №5 РБ от 27.10.2007 г. № 2, УНП 100693551

Table with exchange rates for various currencies (USD, EUR, BYR, etc.) and contact information for the newspaper.

ПЛАСТИКОВЫЕ КАРТОЧКИ — ИЗМЕНЕНИЯ К ЛУЧШЕМУ

Как быстро все меняется: еще вчера наши родители стояли в очередях за пенсией, носили толстые кошельки, хранили деньги в шкатулках, занимали друг у друга на покупку «холодильника», а сегодня?

На современном этапе развития банковской системы в Республике Беларусь сервис по обслуживанию клиентов приобретает новые формы. Развитие системы безналичных расчетов движется в направлении сокращения наличного денежного оборота и увеличения спектра услуг, предоставляемых держателям банковских карточек.

Лучшим подтверждением того, что люди все с большим доверием относятся к банковским сервисам, служит постоянный приток карточек в обращение. Количество карточек международных и внутренних платежных систем увеличилось на 16% по сравнению с началом 2007 года и достигло почти 4,5 млн штук на 1 октября.

Для поддержания высокого уровня сервиса, направленного на обслуживание карточек, банки инвестируют средства в создание сети инфокиосков и банкоматов, терминалов в организациях торговли и сервиса, предоставляя дополнительные инструменты управления средствами на карт-счетах: SMS-банкинг и Интернет-банкинг.

А что ожидать в будущем от банковской системы в плане пластиковых карточек и дополнительных сервисов? Рассказывает Елена КИШКУРНО, заместитель начальника управления организации и развития платежных систем Главного управления платежной системы Национального банка Республики Беларусь:

Правительством Республики Беларусь и Национальным банком разработаны мероприятия, направленные на развитие системы безналичных расчетов с использованием банковских пластиковых карточек, а также программно-технической инфраструктуры, позволяющей применять данный платежный инструмент для осуществления безналичных платежей. Проводится работа по реализации Государственной программы развития технической инфраструктуры на 2006–2010 годы, обеспечивающей использование банковских пластиковых карточек, а также Плана мероприятий по переходу сферы торговли и услуг на безналичный расчет с организацией системы стимулирования установления терминального оборудования и безналичных расчетов с помощью пластиковых карточек на 2006–2010 годы.

В рамках реализации упомянутых документов к 2011 году доля безналичного денежного оборота в сфере торговли и услуг, в том числе с использованием банковских пластиковых карточек, должна быть доведена до 30%. Необходимо организовать производство основных компонентов программно-технической инфраструктуры, направленной на использование банковских и иных пластиковых карточек, внедрить международные стандарты EMV.

В итоге к 2010 году количество платежно-справочных терминалов самообслуживания — инфокиосков для проведения безналичных платежей с использованием карточек должно составить 2723 единицы. Планируется увеличить количество платежных терминалов в организациях торговли (сервиса) к концу реализации Государственной программы на 5814 единиц, в банках — на 3317 единиц.

По состоянию на 1 октября 2007 года банками введено в эксплуатацию 1202 инфокиоска. В организациях торговли банками установлено 8098 платежных терминалов, проводятся различные рекламные акции, направленные на популяризацию карточек и информирование населения о преимуществах их использования для безналичных расчетов.

В основном вся программно-техническая инфраструктура для безналичных расчетов с использованием банковских пластиковых карточек, функционирующая в республике, (банкоматы, инфокиоски, платежные терминалы и др.) приобретена и установлена за счет средств банков. Необходимо отметить, что пока организации торговли не проявляют должной заинтересованности в развитии безналичных расчетов за товары с использованием карточек. Вместе с тем организации торговли и сервиса в большинстве случаев получили возможность активного внедрения карточек в платежный оборот.

Работа в направлении развития системы безналичных расчетов с использованием карточек должна продолжаться при активном участии всех заинтересованных с тем, чтобы население нашей страны имело возможность использовать карточку не только для получения наличных, но, прежде всего, для оплаты товаров и услуг.

Количество банкоматов в Республике Беларусь с начала 2007 года увеличилось на 15% и составило 1772 единицы, в частности, по городу Минску их насчитывается более 500, а приток составил 11%.

Одним из лидеров по количеству установленных банкоматов в Республике Беларусь и уровню предоставляемого сервиса держателям пластиковых карточек является БПС-Банк. Мы попросили рассказать о возможностях пластиковых карточек БПС-Банка Вадима КОЗЛОВА, начальника технологического управления департамента банковских карточек ОАО «БПС-Банк»:

Услуги по пластиковым карточкам — одно из наиболее приоритетных и динамично развивающихся направлений деятельности банка. Разработано более 20 категорий карточек в белорусских рублях, долларах США и евро — от недорогих в обслуживании «электронных» карточек Visa Electron и Maestro до престижных «золотых» карточек Visa Gold и MasterCard Gold. «Электронные» карточки Visa Electron и Maestro прекрасно подходят для клиентов, впервые начинающих пользоваться пластиковой карточкой. Как правило, они оформляются к карт-счету в белорусских рублях и используются для распоряжения своей заработной платой или пенсией. Несмотря на недорогое обслуживание, держатель такой карточки имеет широкие возможности по ее использованию.

Некоторые думают, что такой карточкой можно пользоваться только в Республике Беларусь. В действительности карточка, на которую перечисляется зарплата или пенсия, можно использовать практически в любой стране мира. Для этого в заявлении на получение карточки достаточно предусмотреть возможность совершения операций за рубежом.

С помощью карточки можно расплачиваться в магазинах, кафе, на заправках и т.д., получать наличные деньги в любое время суток в удобном для клиента месте, оплачивать коммунальные услуги, электроэнергию, мобильную и стационарную телефонную связь, услуги кабельного телевидения и Интернет-провайдеров, пополнять свои вклады, текущие счета и электронные кошельки, погашать кредиты. В устройствах самообслуживания ОАО «БПС-Банк» можно оплачивать более 300 услуг, предоставляемых организациями в различных регионах республики. Это можно сделать в банкоматах и инфокиосках банка, с мобильного телефона или домашнего компьютера. Ознакомиться с данными услугами можно на сайте банка www.bpsb.by или в любом подразделении ОАО «БПС-Банк».

ОАО «БПС-Банк» выпускает не только массовые «электронные» пластиковые карточки. Наши «классические» карточки Visa Classic и MasterCard Standard идеально подходят для тех, кто много времени отдает деловым поездкам и часто путешествует. Точка тысяч банкоматов и миллионов торговых точек принимают к обслуживанию карточки Visa Classic и MasterCard Standard. «Классические» карточки имеют все возможности «электронных» карточек. Кроме того, они принимаются в качестве гарантии при бронировании гостиниц, аренде автомобилей, а также для оплаты товаров и услуг в сети Интернет, по телефону или при заказе по почте.

«Золотые» карточки Visa Gold и MasterCard Gold — это престижно. Они подчеркивают высокий социальный статус своего владельца и являются гарантией особого внимания при обслуживании. В дополнение к преимуществам «классических» карточек, держатели карточек Visa Gold и MasterCard Gold пользуются привилегиями, предоставляемыми международными платежными системами Visa и MasterCard.

Добавлю, что карточки Visa Classic и Visa Gold ОАО «БПС-Банк» — это карточки нового поколения, на которых совмещены традиционная магнитная полоса и микропроцессорный модуль, реализующий современные технологии обеспечения безопасности в платежных системах.

Оформить карточку можно в любом подразделении нашего банка, где клиенту предлагают заполнить заявление на выдачу карточки и заключить договор карточечного обслуживания. Изготовление карточки занимает несколько дней. Также клиент может оформить к карт-счету дополнительные карточки себе или своим близким и установить ограничение на расход средств по каждой дополнительной карточке.

Сейчас многие банки республики выдают потребительские кредиты на пластиковые карточки. ОАО «БПС-Банк» для предоставления кредита по карточке в основном использует овердрафтное кредитование. Если у вас есть пластиковая карточка нашего банка с открытым овердрафтом, Вы можете в любое время совершать покупки, оплачивать услуги и получать наличные в кредит в пределах предоставленного кредитного лимита. При этом лимит является возобновляемым — это означает, что после того, как вы вернули банку какую-то сумму, ее можно опять взять у банка в кредит. И так неограниченное количество раз!

В настоящее время банком эмитировано более 570 тыс. карточек. Нам очень приятно, что так много людей сделали выбор в пользу качества, новейших технологий и выгодных тарифов. Мы стремимся не только увеличивать количество банкоматов и инфокиосков, расширяя спектр услуг, но и обеспечить высокий уровень обслуживания, заинтересовать наших клиентов в безналичных расчетах по карточкам.

Банковские карточки — это не только средство платежа в магазине, банкомате и инфокиоске. Это инструмент, позволяющий его владельцу совершать безналичные платежи вовсе не сходя с места. О возможностях, которые может получить пользователь Интернет-банка, рассказывает Олег ГРИН, заместитель начальника управления неторговых операций Минского транзитного банка.

Мы убеждены, что белорусы уже давно готовы к безналичным расчетам, это намного удобнее, безопаснее и быстрее, чем наличные платежи. В мировой практике безналичные производятся с помощью систем электронных платежей для физических лиц. Различные системы при этом могут по своему функциональному наполнению отличаться достаточно серьезно. В дополнение к перечню стандартных платежей (коммунальные, услуги мобильных операторов, Интернет-провайдеров, погашение кредитов) клиент может получить возможность оплачивать любые товары и услуги (так называемые провозимые платежи в пользу юридических лиц), пополнять электронные кошельки и многое другое.

Также банковские системы дистанционных платежей предлагают дополнительные сервисные опции, облегчающие управление своими финансами. Примером может служить возможность автоматической настройки на регулярные платежи, т.е. вы легко сможете «запрограммировать» систему осуществления конкретного платежа на конкретную сумму в указанный срок — и больше никогда не вспоминать о том, что вы должны, условно, 15-го числа каждого месяца платить за квартиру.

И естественно, один из самых важных вопросов, которому все банки уделяют повышенное внимание — обеспечение безопасности систем Интернет-банкинга. В системе «Мой Банк» от МТБанка реализована, например, 4-уровневая система защиты денежных средств и конфиденциальности информации владельца.

Еще одним преимуществом для клиентов — физических лиц, активно использующих безналичные формы расчетов, является участие в различных стимулирующих мероприятиях и розыгрышах, периодически проводимых белорусскими банками. Например, в настоящее время наши клиенты имеют приятную возможность принять участие в рекламной акции Минского транзитного банка «Время побеждать». Пользователи системы Интернет-банкинга «Мой Банк», а также все обладатели пластиковых карточек МТБанка могут стать владельцами нового телевизора Philips 32 PFL 532, а также выиграть эксклюзивный приз — недельный тур в Пекин с посещением Олимпиады-2008 в августе нынешнего года.

Теперь ни у кого не должно возникнуть сомнения в том, что банки стараются помочь нам чувствовать себя свободнее и мобильнее в современном мире. Нужно лишь быть готовыми к этим изменениям.

Закон Рэспублікі Беларусь «Аб аб'яўленні змяненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб гарантыях па сацыяльнай абароне дзяцей-сірот, дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асобаў з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў»

Прыняты Палатай прадстаўнікоў Асобраны Саветам Рэспублікі

12 снежня 2007 года
20 снежня 2007 года

Артикул 1. Унесці ў Закон Рэспублікі Беларусь ад 21 снежня 2005 года «Аб гарантыях па сацыяльнай абароне дзяцей-сірот, дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асобаў з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў» (Нацыянальны рэзэрв правых актаў Рэспублікі Беларусь, 2006 г., № 2, 2/1170) наступныя змяненні:

1. Пункт 3 артыкула 9 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«3. Расходы на аплату за карыстанне жылымі памяшканнямі, тэхнічныя абслугованне, аплату камунальных паслуг (гарачае і халоднае водазабеспячэнне, каналізацыя, газ, электрычная і цеплавая энергія, карыстанне ліфтамі, вываз і абшчароджванне цвёрдых бытовых адходаў), аплату паліва (тым, хто пражывае ў дамах без цэнтральнага ацяплення), звязаныя з утрыманнем дзяцей-сірот, дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, знаходзяцца ў дацых дамах сямейнага тыпу, аякунскіх сем'ях і прыёмных сем'ях, падлягаюць кампенсаванню грамадзян, на выхаванні якіх яны знаходзяцца, за кошт сродкаў мясцовых бюджэтаў.»

Гэтыя расходы вызначаюцца зыходзячы з устаноўленых заканадаўчымі актамі рэспублікі нормаў па аплатах за карыстанне жылымі памяшканнямі, тэхнічнае абслугованне, цэнаў і тарифаў на камунальныя паслугі, а таксама фактычнага спажывання ўказанымі дзецьмі гэтых паслуг, якое падліваецца на падставе устаноўленых мясцовымі арганізмамі нормаў (норматываў) іх спажывання або паказанняў індывідуальных або групавых прыбораў ўліку, але не вышэй за названыя нормы (норматывы), а ў дачыненні да паліва — зыходзячы з яго фактычнага спажывання ўказанымі дзецьмі, якое падліваецца на падставе нормаў, устаноўленых заканадаўчымі актамі рэспублікі па аплатах насельніцтва. Пры гэтым кампенсаванне сумы, выплачанага за карыстанне жылымі памяшканнем, яго тэхнічнае абслугованне, а таксама спажываную цеплавую энергію, ажыццяўляецца ў межах 20 квадратных метраў агульнай плошчы жыллага памяшкання на адно дзіця, якое знаходзіцца ў дзіцячым доме сямейнага тыпу, аякунскай сям'і або прыёмнай сям'і.»

Расходы на аплату за карыстанне кватэрным тэлефонам (акрамя міжнароднай і міжнародных размоў), бытавымі паслугамі (паслугі прыльня, чырульня, на рамоне абутку), звязаныя з утрыманнем дзяцей-сірот, дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, знаходзяцца ў дзіцячых дамах сямейнага тыпу, аякунскіх сем'ях і прыёмных сем'ях, падлягаюць кампенсаванню грамадзян, на выхаванні якіх яны знаходзяцца, за кошт сродкаў мясцовых бюджэтаў зыходзячы з нормаў, устаноўленых Урадам Рэспублікі Беларусь.»

2. У частцы першай пунта 2 артыкула 10 словы «а імі не захавана»

лася жылое памяшканне або калі яны не могуць быць па іншых прычынах заселены ў жылое памяшканне, з якога выбылі» змяняць сломама «яны не маюць ва ўласнасці жыллага памяшкання або ў карыстанні жыллага памяшкання дзяржаўнага жыллага фонду або не могуць быць заселены ў жылое памяшканне дзяржаўнага жыллага фонду, з якога выбылі, або пры засяленні ў гэта жылое памяшканне яны будуць мець патрэбу ў паліпашанні жылывых умоў, або ў іншых выпадках, калі немагчымаць засялення ў такое жылое памяшканне устаноўлена мясцовым выканаўчым і распарадчым арганам па месцы знаходжання гэтага жыллага памяшкання».

3. Артыкул 12 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 12. Гаранты права на жылль
1. Дзецьмі-сіротам, дзецьмі, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асобам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, гарантуецца права на атрыманне жыллага памяшкання са спецыяльнага карыстання дзяржаўнага жыллага фонду, ільготных крэдытаў, аднаразовых бытавых субсідый і іншых формаў дзяржаўнай падтрымкі для будаўніцтва (рэканструкцыі) або набыцця жыллага памяшкання на агульнай плошчы нормаў прадастаўлення жылывых умоў, а таксама фактычнага спажывання ўказанымі дзецьмі гэтых паслуг, якое падліваецца на падставе устаноўленых мясцовымі арганізмамі нормаў (норматываў) іх спажывання або паказанняў індывідуальных або групавых прыбораў ўліку, але не вышэй за названыя нормы (норматывы), а ў дачыненні да паліва — зыходзячы з яго фактычнага спажывання ўказанымі дзецьмі, якое падліваецца на падставе нормаў, устаноўленых заканадаўчымі актамі рэспублікі па аплатах насельніцтва. Пры гэтым кампенсаванне сумы, выплачанага за карыстанне жылымі памяшканнем, яго тэхнічнае абслугованне, а таксама спажываную цеплавую энергію, ажыццяўляецца ў межах 20 квадратных метраў агульнай плошчы жыллага памяшкання на адно дзіця, якое знаходзіцца ў дзіцячым доме сямейнага тыпу, аякунскай сям'і або прыёмнай сям'і.»

Дзецьмі-сіротам, дзецьмі, якія засталіся без апекі бацькоў, у дачыненні да іх прынятае рашэнне аб эмансцыпацыі або іх уступлілі ў шлюб, а таксама асобам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, жыллага памяшканні сацыяльнага карыстання дзяржаўнага жыллага фонду прадастаўляюцца на працягу двух месяцаў пасля дачынення імі паўналецця або па іх жаданні на працягу двух месяцаў пасля спынення навучання ва ўстановах, што забяспечваюць атрыманне прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай, вышэйшай адукацыі, пасля заканчэння тэрміновай ваеннай службы.
Гаранты права на жылль, прадастаўляюцца часткай першай гэтага пункта, прадастаўляюцца дзецьмі-сіротам, дзецьмі, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асобам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі арганізмамі па месцы першапачатковага набыцця статуса дзяцей-сірот або статуса дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, або па месцы прадастаўлення імі першапрацоўнага месца.

2. Дзецьмі-сіротам, дзецьмі, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асобам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, гарантуецца права на атрыманне жыллага памяшкання са спецыяльнага карыстання дзяржаўнага жыллага фонду, ільготных крэдытаў, аднаразовых бытавых субсідый і іншых формаў дзяржаўнай падтрымкі для будаўніцтва (рэканструкцыі) або набыцця жыллага памяшкання на агульнай плошчы нормаў прадастаўлення жылывых умоў, а таксама фактычнага спажывання ўказанымі дзецьмі гэтых паслуг, якое падліваецца на падставе устаноўленых мясцовымі арганізмамі нормаў (норматываў) іх спажывання або паказанняў індывідуальных або групавых прыбораў ўліку, але не вышэй за названыя нормы (норматывы), а ў дачыненні да паліва — зыходзячы з яго фактычнага спажывання ўказанымі дзецьмі, якое падліваецца на падставе нормаў, устаноўленых заканадаўчымі актамі рэспублікі па аплатах насельніцтва. Пры гэтым кампенсаванне сумы, выплачанага за карыстанне жылымі памяшканнем, яго тэхнічнае абслугованне, а таксама спажываную цеплавую энергію, ажыццяўляецца ў межах 20 квадратных метраў агульнай плошчы жыллага памяшкання на адно дзіця, якое знаходзіцца ў дзіцячым доме сямейнага тыпу, аякунскай сям'і або прыёмнай сям'і.»

Дзецьмі-сіротам, дзецьмі, якія засталіся без апекі бацькоў, у дачыненні да іх прынятае рашэнне аб эмансцыпацыі або іх уступлілі ў шлюб, а таксама асобам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, жыллага памяшканні сацыяльнага карыстання дзяржаўнага жыллага фонду прадастаўляюцца на працягу двух месяцаў пасля дачынення імі паўналецця або па іх жаданні на працягу двух месяцаў пасля спынення навучання ва ўстановах, што забяспечваюць атрыманне прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай, вышэйшай адукацыі, пасля заканчэння тэрміновай ваеннай службы.
Гаранты права на жылль, прадастаўляюцца часткай першай гэтага пункта, прадастаўляюцца дзецьмі-сіротам, дзецьмі, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асобам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі арганізмамі па месцы першапачатковага набыцця статуса дзяцей-сірот або статуса дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, або па месцы прадастаўлення імі першапрацоўнага месца.

3. Гэты Закон уступае ў сілу з 1 студзеня 2008 года, за выключэннем гэтага артыкула 1 артыкула 2, які ўступае ў сілу з дня афіцыйнага апублікавання гэтага Закона.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА
27 снежня 2007 года, г. Мінск.
№ 305-3

Аляксею Жыгалковічу за перамогу ў дзіцячым конкурсе «Еўрабачанне-2007» аб'яўлена Падзяка Прэзідэнта Беларусі

За высокае дасягненні ў прафесійнай дзейнасці, значны асабісты ўклад у падрыхтоўку і забеспячэнне паспяховага ўдзелу беларускіх выканаўцаў у дзіцячых конкурсах песні «Еўрабачанне» орданам Француска Скарыны ўзнагароджаны старшыня Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Аляксандр Зміоўскі, медалём Француска Скарыны — выканаўца прадэсар прадэсарскай групы гаўландскай дырэкцыі тэлеканала «Лад» Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Людміла Барадзіна і першы намеснік міністра культуры Уладзімір Рылатка.

Ганаровае званне «Служаны дзеля культуры Рэспублікі Беларусь» прысвоена намесніку старшыні Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Юрыю Азарону. Адпаведны указ 31 снежня 2007 года падпісаў кіраўнік дзяржавы.

За высокае выканальніцтва майстэрства і перамогу ў дзіцячым конкурсе песні «Еўрабачанне-2007» распарадчэннем Падзяка Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь аб'яўлена Аляксею Жыгалковічу.

У ліку тых, хто таксама ўдасцены Падзякі Прэзідэнта, — выкладчык па вакалу Волга Вронская, харэограф Аляксандр Мяханен, дырэктар — мастацкі кіраўнік Маладзёжнага тэатра эстрады Васіль Райчык.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

«ПЛАНКА» 500...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Пры гэтым напружанне зменшылася на рынку працы 87 «вясковых» раёнаў, а ў астатніх сітуацыя стабілізавалася.

Што да планаў на 2008 год, то ўзровень беспрацоўя павінен аказацца ў межах 1,2–1,4 працента. Да таго ж такі паказчык плануецца ўтрымаць з улікам магчымага павелічэння колькасці зваротаў з боку індывідуальных прадпрыемстваў і іх наёмных работнікаў.

Праўда, адначасова вылаедае казаш і аб некаторых праблемамах. Адна з іх — уладкаванне інвалідаў. Адпаведна, сёлета плануецца павялічыць выдаткі на стварэнне новых месцаў наміта для гэтай катэгорыі, асабліва калі ўзвядуць пад увагу, што менавіта людзі з абмежаванымі магчымацямі могуць стаць па-сапраўднаму важным рэзервам для росту колькасці эканамічна актыўнага насельніцтва Беларусі ў цэлым.

Не менш складанай тэмай з'яўляецца дэфіцыт высокакваліфікаваных спецыялістаў і перш-наперш — у будаўнічым галіне. Таму застаецца вітаць рашэнне Мінгарвыканкама аб зніжэнні дадатковых умоў для ўладкавання ў сталіцы жыхароў іншых рэгіёнаў. Як мяркуюць у міністэрстве, такі крок шмат у чым спыніць ад'езд кваліфікаваных кадраў з правінцыі за мяжу.

Паводле даных міністэрства, у краіне налічваецца амаль 2,5 млн пенсіянераў, 512 тыс. інвалідаў, 60 тыс. ветэраноў Вялікай Айчыннай вайны, каля 12 тысяч інвалідаў вайны, 154 тыс. адзіночных пенсіянераў і 560 тыс. пенсіянераў, што пражываюць асобна ад працаздольных сваякоў, каля 360 тыс. няпоўных сем'яў. Сапраўды, частка з гэтых людзей (асабліва з псіхічнымі захворваннямі) можа атрымаць дапамогу толькі ў спецыяльных дамах-інтэрнатах, таму, да прыкладу, летась у краіне вялася рэканструкцыя адразу 13 аб'ектаў сацыяльнага абслугоўвання.

Разам з тым гэты варыянт падтрымкі становіцца дэльта не гаўландскай. Перавага аддаецца дапаможа «па месцы жыхарства» — праз тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. З 2004 года ў Беларусі працуе 156 падобных устаноў, прычым, як чакаецца, да 2010 года карыстацца паслугамі дома змогуць жыхары ўсіх, у тым ліку невялікіх і аддаленых населеных пунктаў. І не апошняю роллю тут павіна адыграць стварэнне сацыяльных пунктаў за межамі райцэнтраў. Плюс да таго, цэнтры прапануюць новыя віды падтрымкі. На сёння практычна паўсюль можна скарыстацца паслугамі сядзелкі, а ў 22 раёнах краіны створаны гаспадарчыя бригады — на вельміку плату такія бригады займаюцца нарыхтоўкай паліва, рамонтам памяшканняў, платоў, печак, дапамагаюць апрацоўваць прсыдаўныя ўчасткі.

Сяргей ГРЫБ.

Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь вызвае глыбокае спачуванне старшын Пастаянай камііі па адукацыі, навуцы, культуры і гуманітарных пытаннях Новікаву Анатолю Мікалаевічу ў сувязі з напатакушым яго гарам — смерцю БРАТА.

Рэдакцыя газеты «Звязда» вызвае глыбокае спачуванне старшын Пастаянай камііі па адукацыі, навуцы, культуры і гуманітарных пытаннях Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Новікаву Анатолю Мікалаевічу ў сувязі з напатакушым яго гарам — смерцю БРАТА.

ЗАО «Мінский транзитный банк».

ОАО «БПС-банк»

Лицензия НБРБ № 13 на осуществление банковской деятельности от 27.10.2006 г., УНН 100394906
Свидетельство № 911 о государственной регистрации правил проведения рекламной игры от 7 декабря 2007 года.

Сроки проведения рекламной игры: с 8 декабря 2007 года по 1 августа 2008 года.

Лицензия НБРБ № 4 на осуществление банковской деятельности от 11.07.2007 г., УНП 100219673

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» по поручению комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства, при Борисовском райисполкомке проводят открытый аукцион по продаже обращенных в доход государства объектов недвижимости:

№ лота	Наименование объекта	Общ. пл., кв. м.	Местонахождение	Начальная цена, бел. руб.
1	склад-навес	1625,3		122 400 000
2	пристройка к прирельсовому складу хранения лаков и красок	221,2	г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36	49 700 000
3	навес деревянный для складирования ящиков	101,8		6 100 000
4	гараж на 3 бокса	163,4	Борисовский р-н, д. Лошница, ул. Рабочая, 1	29 200 000
5	склад готовой продукции	149,4		20 000 000

Задаток в размере 10% от начальной цены перечисляется на р/с № 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», МФО 153001357, КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015. Оплата за объекты осуществляется в течение 2 месяцев и 25-ти дней с даты подписания протокола о результатах аукциона. Объекты продаются без условий. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 05.02.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 04.02.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Контактные телефоны: (8017) 2246134, (80177) 739327. Сайт в Интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводит открытый аукцион

по продаже обращенного в доход государства 4-ого этажа (общ. пл. 2321,1 кв. м) 4-этажного производственного здания, расположенного по адресу: г. Борисов, ул. Даумана, 78. Начальная цена снижена на 10% и составляет 437 988 564 бел. руб. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 01.12.2007 г. Аукцион состоится 22.01.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 21.01.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Контактные телефоны: (8017) 2246134, (80177) 739327. Сайт в Интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводит открытый аукцион

по продаже обращенного в доход государства гаража № 153 общ. пл. 52, кв. м, расположенного: г. Борисов, ул. 50 лет БССР. Начальная цена снижена на 10% и составляет 8 719 110 бел. руб. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 16.11.2007 г. Аукцион состоится 22.01.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 21.01.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Контактные телефоны: (8017) 2246134, (80177) 739327. Сайт в Интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводит открытый аукцион

по продаже зданий и сооружений, расположенных по адресу: г. Марына Горка, ул. Восточная, 8, в том числе: склад (258,6 кв. м), склад ГСМ (15,2 кв. м), баня (805,6 кв. м), гараж (254,9 кв. м), проходная (14,4 кв. м), прачечная (871,9 кв. м), забор железобетонный (498 п.м), кабель силовой электрический, котел паровой Е9/1 — 3 ед., резервуар — 2 ед., сеть водопроводная, сеть канализации, коллекторы. Пл. зем. уч. 1,1543 га. Начальная цена снижена на 20% и составляет 507 000 000 бел. руб. с НДС. Подробное извещение опубликовано в газете

СТУДЗЕНЯ 2008 г. СУБОТА № 1 (15504)

ЧЫРВОНАЯ

Выпрабавана на сабе

САМЫ ПРЫБЫТКОВЫ БІЗНЭС У ІНТЭРНЭЦЕ?

Мы жывём у фармацыйным веку. Сёння інфармацыя выходзіць на першае месца, і часам вельмі складана з усяго патоку вылучыць менавіта тое, што трэба. Нам пастанна нешта паведмаляюць, штосці раіць... У падзёмных пераходах раздаюць паперкі, на слухах вешаюць аб'явы, рэклама — усюды... А ўзяць той жа Інтэрнэт. Чаго толькі там не знойдзеш? Пачынаючы ад кніжных навінак і заканчваючы тым, як зрабіць ядзерную бомбу.

Цікава прапанова

Надаўна, напрыклад, на вочы трапілася вельмі цікавая інфармацыя. Пагадзіцеся, прывабна гучыць: «Самы прыбытковы бізнэс у Інтэрнэце».

«Праграма заробку «N.A.T.L.A». Гэты сайт з'яўляецца адным з новых кірункаў сучаснага бізнэсу. Ён нікога агульнага не мае з «укладаннямі», або «працэнтамі». Гэта класічны бізнэс, які прапануе людзям больш магчымасці разбагацець, чым любы іншы від бізнэсу, за кошт сучаснай маркетынгавай канцэпцыі».

Далей «працадаўцы» распавядалі аб усіх плюсах удзелу ў гэтым праекце. Яны абяцалі вялізныя грошы. І самае галоўнае, што для ўсяго гэтага не патрэбна спецыяльная адукацыя і ніякія навукі.

«Гаворка ідзе аб прыбыткова новым бізнэсе, лагічным і простым настолькі, што незалежна ад ваішх ведаў, або вопыту, першы істотны прыбытак вы зможаце пачаць атрымліваць ужо заўтра раніцай. Перспектыва: дзесьць тысяч долараў — гэта сума, якую з часам вы будзеце зарабляць кожны месяц».

Сістэма ўсё робіць сама, персанальны старонкі ўдзельнікаў прадстаўлены на пяці мовах. Уся праца ўдзельніка зводзіцца толькі да рэалізацыі сродку пакупнікоў лічбавага архіва, а дакладней трох яго частак. Дзякуючы ўніверсальнай паслядоўнасці дзеянняў, веданне моў не патрабуецца».

Атрымліваецца, што праца не патрабуе вялікай колькасці часу, не складаная. Да таго ж заробак у дзесьць тысяч долараў многіх цапкам задавальнае. Выходзіць, што грошы ўдзельніка праекта атрымліваюць за продаж інфармацыі.

«Удзельнікам праекта неабходна выслаць пакупніку па электроннай пошце запытаную частку архіва, пасля таго як той зробіць аплату. Каб запіць, які паступіў, можа быць аўтаматычна апавешчаныя па E-MAIL, SMS, WAP, або ICQ паведамленнем. Выкалі запіць — атрымаць грошы. Ніякага масавага рассялення лістоў і аплаты, толькі бізнэс. Прынцып дзеяння праекта прызматычны, лагічны і просты. Стаўшы ўдзельнікам праекта, вам на e-mail вышляцца афіцыйная спасылка на першую частку і адкрываецца персанальная старонка. Вашы рэзюмэ будзе займаць першы радок прадаўца першай часткі. Вам аўтаматычна пануць паступаць заплыты, бо менавіта гэтую старонку праект пачынае рэкламаваць на галоўнай сваёй старонцы. І гэта будзе доўжыцца да таго, пакуль не прыцягне для вас траіх пакупнікоў на першую частку».

І чытаў і не мог зразумець, што ў гэтым праекце мяне насцярожвае. Падаецца, усё правільна, няма ніякіх падвохных камяняў. Але ўсё роўна, нешта насяродзе. Далей паведамлялася, што ў гэтым бізнэсе ніколі не будзе «краінкі», бо ў праекце шэрыя правілы. «Сфарміраваўшы сваю сетку аднойчы, вы будзеце атрымліваць з яе прыбытак эню і эню, з хуткасцю, якая паказвае ўсю моц імгненнай глабальнай сувязі сеткі Інтэрнэт».

Далей гаворка шла аб тым, што трэба рабіць пачатковаму гэтага прыбытковага праекта. Пагадзіцеся, адрозніваць трэба зразумець, у чым складаецца гэты праект. І што трэба рабіць? Спачатку неабходна стварыць электронны кашалёк, на які трэба пакласці два долары. Далей ідзе рэгістрацыя ў якасці агента па продажы.

Пасля удалай рэгістрацыі вам будзе паведамлены адрас персанальнай старонкі і дадзена інструкцыя па апрацоўцы заплытаў. Сама ж праца заключаецца ў тым, каб рэкламаваць гэты праект, знаходзіць людзей, якія хочуць зарабіць дзесьць тысяч долараў у месяц, але перад гэтым уласці невялікую суму

грошай у бізнэс. Уся праца зводзілася да таго, каб атрымліваць перадачы ад пакупнікоў і заплыці ад аквотнікаў зарабіць. Ваша ж задача заключалася б у тым, каб кожны дзень правяраць пошту і глядзець, ці не прыйшоў перадача ад пакупніка. Пасля атрымання перакладу трэба было паведаміць пакупніку «сакратную» спасылку (з якой ён можа запампаваць прадукт).

Але самае цікавае наперадзе. Справа ў тым, што атрымліваць грошы трэба было дзяліцца з арганізатарамі праекта. І так атрымлівалася, што на першым этапе прыбытак склаўся тры долары. Ад гэтай сумы трэба адняць выдаткаваныя два. Так што прыбытак склаўся долар.

«Пасля трох заплытаў, на працягу тыдня вы павінны прыняць рашэнне: альбо купіцеце спасылку на другую частку за \$2,95, або забіраеце заробленыя \$3 сабе і кідаеце бізнэс. Чаму? Ды таму, што пакупнікі абавязкова будуць заплытаць другую і наступныя часткі, якія трэба працаваць ім. Калі гэтага не зрабіць, то пакупнікі могуць паскардзіцца ў N.A.T.L.A. У такім выпадку іх перададуць да іншага агента, а вас «звольняць».

Як аказалася, за другую частку вы атрымліваеце ад кожнага пакупніка \$2,95, але ўсё пакідаеце сабе. У N.A.T.L.A. ўжо нічога адсылаць не трэба. Пасля атрымання дзевяці заплытаў на другую частку вы заробіце \$26,55. І на працягу тыдня павінны зноў прыняць рашэнне: або купіцеце спасылку на трэцюю частку за \$26,55, або забіраеце сабе гэтыя грошы і пакідаеце бізнэс.

Трэцюю частку вы можаце прадаваць за \$26,55 і ўвесь прыбытак пакінуць сабе.

Зразумела, што на любым этапе, можна працягваць прадаваць і першую, і другую, і трэцюю часткі, атрымліваючы дадатковы прыбытак і пашыраючы сваю сетку пакупнікоў.

«Для тых, хто рэалізаваў першы пакет, ёсць магчымасці для далейшага «росту». Маюцца яшчэ архівы, таксама з трыма часткамі, і там заробак яшчэ больш сур'ёзна, а сетка пакупнікоў будзе ўжо гатовая».

Як вам праект?

«Вам спадабаўся праект? Гэта і ёсць сапраўдная піраміда, а не піраміда, не гандал «паветрам».

У гэтым бізнэсе ніколі не будзе «краінкі». У праекце ёсць кантроль за прытрыманнем правілаў. Сфарміраваўшы сваю сетку аднойчы, вы будзеце атрымліваць з яе прыбытак эню і эню.

Над усёй працай сістэмы здзяйснення агульнага кантролю людзям, якім забаронена ўдзельнічаць у гэтым бізнэсе. Гэты праект для актыўных людзей. Кожны новы дзень арганізатарамі робіцца ўсё, каб апраўдаць аказаны давер. Стаўшы ўдзельнікам праекта, вы зможаце ўзнікнуць у гэтым асабіста».

Высновы

На першы погляд усё можа здацца вельмі перспектывым. Але падуміце самі. Тут гэта за праца, калі спачатку трэба заплаціць грошы, каб прыступіць да яе выканання. А ў чым складаецца праца? Рассяляне нейкага архіва.

Завяжце, працадаўцы нам не паведамляюць аб гэтым архіве нічога падрабязнага. Застаецца толькі меркаваць, што гэта такое. Праца складаецца з трох частак. Прышоўшы першую частку, можна зрабіць тры долары. Пры гэтым выдаткаваць трэба два. Атрымоўваецца, што праца сабе ў страту. Вельмі цікава. Паведамляецца, што сапраўдна заробак пачынаецца з другога этапа. Але і каштуе гэтая частка ўжо не два долары, а больш. А ў чым заключаецца сутнасць гэтага «самога прыбытковага бізнэсу ў свеце»? Правільна, трэба пералічыць на электронны кашалёк два долары, а потым рабіць тое, што душа жадае. Можна шукаць такіх жа самых, як ты, якія лавяраць табе. А можна забіць аб гэтым.

Адрозніваць, што праект — чарговая піраміда, падман. Але пры гэтым камусці папулярнасць такіх прапановаў усё час расце. Справа ў тым, што многія людзі хочуць быць паспяховамі і шчаслівымі. І тут ім прадстаўляецца такая магчымасць. Прычым усяго за два долары.

Многія на гэта і пададацца, а потым шкадуець аб страчаных грошах. Праўда, ёсць і такія людзі, якія не губляюць надзеі, спрабуюць свае сілы ва ўсё новых і новых праектах. Хто ведае, можа, калі-небудзь ім пашанцуе...

Сяргей ДЗЕВЯТЮСЬКІ.

Насустрач Цудам

Ужо не першы раз Узорны тэатр песні і танца «Хвілінка» Палаца культуры мінскага аўтазавода падарыў дзедкам і іх бацькам цудоўную навагоднюю казку з удзелам зорак Беларускай эстрады — Вольгі Плотнікавай, Паліны Смалавай, Юліаны, гуртоў «Ванільнае неба», «Топлес», «Пінкод» і іншых.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Падарункі для апёкавага аддзялення

У межах рэспубліканскай акцыі «Нашы дзеці» Беларускае дзіцячы фонд працягвае рэалізацыю сваіх дабрачынных мерапрыемстваў — «Нашы сэрцы» — хворым дзецям».

Актывісты БДФ разам з прадстаўнікамі ЗП «Цэнтр—Інтэрнацыянал» уручылі дзіцячым апёкаваму аддзяленню мінскай Грамадскай клінічнай бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі лямпу «Біятрон», якая валодае моцным антысептычным дзеяннем, спрыяе зажыццелю рануў. Каля 30 дзяцей, якія знаходзіліся ў гэтым момант у апёкавым аддзяленні, пабачылі і тэатрыраваны паказ і атрымалі сапалкі падарункі.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Прыгожае жыццё

КАСТЫНГ НА «МІС БЕЛАРУСЬ-2008» ПАЧЫНАЮЦА

Пачынаюцца рэгіянальныя адборачныя туры VI Нацыянальнага конкурсу прыгажосці «Міс Беларусь-2008». Першы кастынг адбудзецца ў Гродне 9 студзеня.

Праглядаць беларускіх прыгажунь будуць у наступным парадку: Ліда (10 студзеня), Бабруйск (15 студзеня), Мазыр (16 студзеня), Гомель (17 студзеня), Брэст (23 студзеня), Пінск (24 студзеня), Баранавічы (25 студзеня), Орша (1 лютага), Віцебск (2 лютага), Наваполацк (3 лютага), Магілёў (4 лютага), Салігорск (8 лютага), Барысаў (9 лютага) і Мінск (10 лютага). Прэтэндэнткам на тытул «Міс Беларусь-2008» неабходна прыйсці на кастынг без макіяжу, з пашпартам, раздзелным купальнікам, туфлямі на высокіх абцасах, рызынкай для валасоў. Удзельніцамі конкурсу могуць стаць прывабныя дзяўчыны ва ўзросце ад 18 да 24 гадоў, якія маюць беларускае грамадзянства і пастаянна пражываюць на тэрыторыі нашай краіны, ніколі не бралі шлюб і не маюць дзяцей. Да ўдзелу дапускаюцца беларускі ростам не ніжэй за 175 сантыметраў, не могуць удзельнічаць пераможцы намінацый, у тым ліку «Міс Беларусь», мінулыя нацыянальныя конкурсы, а таксама асобы, якія маюць дачыненне да фота і відэамаатэрыялаў зрытычнага і парнаграфічнага характару.

— Узяць удзел у «Міс Беларусь» мне прапанавала маці, — уздавае «Міс Беларусь-2006» Кацярына Літвінава. — Раней я спрабавала сябе ў конкурсе «Міс Магілёўчанка». Усім дзяўчатам, якія прыйдуць сёлета на адборачныя туры, я раю быць упэўненымі ў сабе, верыць у свае сілы, — дае параду дзеючая пераможца.

Фінал «Міс Беларусь-2008» пройдзе вясной у Палацы Рэспублікі. Журы вызначыць не толькі самую прывабную беларуску ў гэтым годзе, але і назаве «Віца-Міс», «Міс Віца-Міс», «Міс зачараванне» і «Міс фота». Прадстаўнікі СМІ выбяруць «Міс прэса», гледзячы — «Міс глядацкіх сімпатый», а самі канкурсанткі называць «Міс сяброўства». Нагадаю, што Нацыянальны конкурс прыгажосці «Міс Беларусь» праводзіцца міністэрствамі культуры, адукацыі, а таксама Мінгарвыканкамам, Нацыянальнай школай прыгажосці, БРСМ пры садзейнічанні фонду Прэзідэнта Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі.

Ірына ПРЫМАК.

«Баявое хрышчэнне»

Пра гэты ўчынак дзевяцікласніца Сяргея Яноўіча з Астравы некалькі месяцаў таму напісалі ў газетах. У «Астравецкай праўдзе» Сарожа была надрукавана падзяка, а бацькі і сябры да гэтага часу расказваюць пра тое, як смелы хлопчык вырастаў ад пажару трохпавярховага дом...

Каб зразумець, чаму Сяргей у экстрэмальных сітуацыях не спалохаўся і паступіў правільна, трэба ведаць пра яго.

З дзяцінства Сяргея прыцягвае работа пажарных і выратавальнікаў: шмат разоў хлопчык бачыў па тэлевізару, які гэтых бяспасных людзей, рызыкаючы сваім жыццём, забягаюць у ахутаны пажарам дом, вызвалюць з палаючага горла агню людзей і жывёл, выратавуючы маёмасць, дастаюць з-пад завалаў пацярпелых і, бывае так, што самі гучыць...

Для сябе Сяргей даўно вырашыў, што стане пажарным, і два гады таму запісаўся ў гурток пажарных-выратавальнікаў.

— Заняткі ў гуртку пажарных-выратавальнікаў мяне цікавяць больш, чым школыныя, — шчыра прызнаўся Сарожа. — Таму стараюся і не прапусціць. Разам са мной вывучаю сабры. Мы любім экстрым. А на занятках яго ўдольств: адно тое, што на шматпавярховы зводу будынка па спецыяльнай лесвіцы залазім... І робім гэта практыкаванне на хуткасці. Такіх прыкладаў гэта адбываецца. Кіраўнік гуртка Эдуард Эдуардавіч Мальшча вучыць нас многім прыёмам пажарнай справы. Таму я ведаю, што рабіць падчас пажару...

Словы хлопчыка павердзіліся сёлетняй вясной. Юнак прыйшоў дамоў са школы. Мама папрасла скарціць у магазін па хлеб. Калі выйшаў на лесвічную пляцоўку, «унюхаў» дым.

— Пахла паленай гумай і дрэвам. На пляцоўцы стаяў рэзкі пах, — успамінае хлопчык. — Мама таксама адчула, што пахне паленым. Мы падумалі, што ў карогсці згарэла на пліце ежа...

(Заканчэнне на 2-й стар. «43».)

«ШОУ-БІЗНЭС — ІНДЫВІДУАЛЬНЫ ВІД СПОРТУ»

Вольга БАРАБАНШЧЫКАВА:

З Вольгай Барабаншчыкавай заўсёды можна кажаць сюрпрызаў. Размаўлялі мы з ёй у рэстаране некалькіх гонаў, а калі сабраліся разлічыцца, высветлілася, што за нас заплацілі маладая людзі, што сядзелі за суседнім столам. Заплацілі і зніклі — мы і «дзюкэй» не паспелі сказаць. Дробязь, безумоўна, але нам было прыемна.

— Вольга, ты тэлеведучая, трэнер жаночай каманды па тэнісе, спявачка, адзінаццаць у тэлепраектах. Адкажы, калі ўсё паспяваеш?

— Маючы жаданне, можна паспець усё. Такі ў мяне рытм жыцця. На тэлебачанні я ведаю перадачу толькі адзін раз на тыдзень. Але здымкі, інтэрв'ю, запіс праграмы — гэта ўжо нешта «емная» частка майго жыцця. А ўдэ да тыдзеньча трэнерства, я — не той трэнер, які кожны дзень павінен быць на корце. Я вырашаю арганізацыйныя пытанні, напрыклад, сабраць каманду перад спаборніцтвамі, правесці збор, ушанаваць нашых спартсменшаў — самае цікавае, я сказала б.

— Якое месца ў жыцці зарэз займае тэніс?

— Да нядаўняга часу я гуляла даволі многа — некалькі разоў на тыдзень. Але потым у мяне з'явіліся праблемы з шыямі — гэта наступствы траўмы яшчэ з часоў маіх вышпленняў. Ужо больш за два месяцы я не гуляю ў тэніс здуволе. Суму, вядома ж. Калі ўрач дазволіць, я з задавальненнем вярнуся на корт. Але я ўжо не прафесійная тэнісістка. Мне больш патрэбна крыху іншая фізічная нагрузка — з задавальненнем я займаюся аэробікай, танцамі, але і гэтага нельга. Адрэзана фізічная нагрузка, якая дазваляе, — гэта хадзіць. Але ж яна надта нудная для мяне.

— Ты рэгулярна з'яўляешся ў рэкламе аднаго салона прыгажосці. Можаш сабе дазволіць прывесці там дзень?

— Такое здарэцца, але вельмі-вельмі рэдка. Мне складана запінаваць такі дзень, бо, напрыклад, увечары могуць патэлефанаваць і сказаць, што заўтра здымкі для

— Усе падарункі для мяне каштоўныя, але ёсць найбольш каштоўныя — вось, напрыклад (Вольга дэманструе на пальцы брыльянтывы персцёнак. — Аўт.). Гэта падарунак аднаго маладога чалавека. З сябрамі і знаёмымі мы на тым узроўні, што можна сказаць, што табе патрэбна і якасці падарунка на дзень нараджэння. Было шмат кветак, калі на наступны дзень прыехала ў рэстаран і забіраць, была шакарвана колькасцю букетаў, мая кватэра пасля некалькіх час нагадала аранжарыю. Некаторыя проста падарылі грошы. У асноўным падарункі былі для кватэры. Я вельмі люблю там перастаўляць мэблю, ствараць утульны дом. У мяне мама — мастак-архітэктар, яна мне вельмі дапамагла дэкараваць мая кватэра. Нягледзячы на тое, што ў нас новы дом, пад'езд жулацкі. Спадаючы, што калі-небудзь мы прывячым яго ў парадак. Да нядаўняга часу там жылі бамжы. Кожную ноч, у дзве гадзіны, у тры, у пяць мне па дамафоне тэлефанаваў нехта Мальчыў, казаў, што ён з дзевяці васьмай, і я яму заўсёды адчыняла пад'езд.

— Нядаўна ўсе напісалі аб тым, як Вольга Барабаншчыкава адзначала свой дзень нараджэння ў рэстаране яна сустракала гасцей у хатнім халаце і тапачках. Святлы заўсёды ў цябе праходзяць так кратэўна?

— Такага раней яшчэ ніколі не было. За тыдзень да дня нараджэння ў мяне былі дрэнныя настроі, званыя з некалькімі не вельмі прыемнымі падзеямі яшчэ з мінулага лета. І ў адзін момант я зразумела, што я хачу свята, вырашыла адсвяткаваць не дома, як звычайна, а ў рэстаране, з вялікай колькасцю гасцей. Спачатку планавала запрасіць чалавек 15, а ў выніку атрымалася чалавек 45. Я патэлефанавала сяброўцы, у якой ёсць святочнае агенцтва, яна адразу дала мне некалькі ідэй. Магчыма, мы б прыдумалі і яшчэ тэматычны больш незвычайнае, аднак тэрміны ў нас былі абмежаваныя. Калі на мяне спачатку апраўна ў халат і хусткі, мне захацелася адтуль збегчы. Давялося крыху вышпільваць, каб увайсці ў ролю. Гасці былі ў шоку. І запыталіся на гламурную вечарынку з дрос-кодам, усе прыйшлі ў якасці ахучаючых і вярнуліся са сваямі падарункамі.

— Калі праводзіць аналогіі, па ступені прызначэнні да свецкага жыцця цябе можна параўнаць з Ксэніяй Сабчак. Яшчэ ўзнікаюць асацыяцыі з таксама з'яўляючайся спартсменкай Ганнай Семанюч. Апошнім часам, дарчы, у асноўным абмяркоўваюць яе выдатныя формы, якімі яна моцна вылучаецца. Як ставішся да такіх дасягненняў сучаснай пластычнай хірургіі?

— Я лічу, што ўсёму павіна быць пэўная мяжа... Хоць калі гэта камусці падабаецца, яно мае права на існаванне. Мне асабіста гэта не падабаецца, я прылічваю натуральны прыгажосці. А што да тычыцца пластычнай хірургіі ўвогуле, я не маю нічога супраць, асабліва калі гэта дапамагае чалавеку адчуць сабе больш камфортна. Дапушчу, мне таксама не надта падабаецца мой нос, магчыма, калі-небудзь з і падумаю над шмат кветак, калі на наступны дзень прыехала ў рэстаран і забіраць, была шакарвана колькасцю букетаў, мая кватэра пасля некалькіх час нагадала аранжарыю.

— Адуць ты ведаеш, што выйграла? Фінал яшчэ ж не паказваўся... Так, сапраўды, я выйграла гэты этап. І шкада, што мы не сустрэліся з табой падчас здымак — мае рукі ўжо ўлі судзельныя крывавыя мазоль. Мышачны боль быў такі, што я не магла падняць рукі, каб зачыніць багажнік у машыне — гэта без перабольшвання. Тым не менш я засынала і працягвалася з думкамі аб вадных лыжах. Да гэтага я адзін раз спрабавала праехацца на адпачынку ў Тайландзе гадоў сем таму — і ўсё. Так што ў праекце гэта было як упершыню. Я думаю, што мне дапамагла мая фізічная падрыхтоўка. Здымкі праходзілі на Пшычы, у нас выдатная каманда, адна з наймацнейшых у Еўропе, там сімпатычныя хлопчыкі працавалі, інтэлектуальны і нас выдатны былі.

— З кімісці з удзельнікаў праекта пасябравала?

— Мы кантактуем з Вовам Ухіцкім. Нядаўна нават ездзілі разам на канцэрт у папулярную ўстаноўку. Такія канцэрты арганізуе шведская арганізацыя «Крыс», якая дапамагае адаптавацца людзям, якія пакаліваюць месцы пазабывальнае волі. Пад'язджаю і я адчуваю, што пачынаю хвалявацца: як мяне прымуць? Калі выйшла на сцэну, раптам усё прайшло. Аўтары адной з самых узнётых аўдыторый у лінча спешна, то зарэ і знявольных магу судзі дадаць. Нам паказалі іх царкву, знявольныя самі выразаюць абразкі, нам нават падарункі падарылі, прымаў ішоўна, адным словам. Спадзяюся, што наш прыезд не пройдзе бяспасна, хтосьці з іх перастане рабіць глупствы і зразумее, што жыць трэба на волі.

— Якія, акрамя вадных лыжаў, экстрэмальныя віды адпачынку асвоіла?

— Напэўна, магу сказаць, што асвоіла з мінулай зімы горныя лыжы. Я была ў «Чырвонай Палане» разам з нашай дэлегацыяй на адкрыццях санаторыя, дзень у апошні дзень каталася з горкі апошняга самага высокага ўзроўню, праўда, часткова на поне. Яшчэ ў Аўстрыю ездзіла на гарналыжны курорт. Пару разоў у Лагойску з'язджала, хоць цяпер там для мяне ўжо дзіцячая гарачка. Яшчэ вельмі жану асвоіў сноуборд, хоць калі я ўпершыню паспрабавала, прывернула ўсё агароджы, дзіўна, што засталася без пераламу.

— Якія краіны падабаюцца?

— Дзе б я ні была, ужо праз тыдзень мне так хочацца дадому, асабліва летам. Хоць вельмі падабаецца Аўстралія. Іх лад жыцця — крыху раслаблены. Там вельмі многа прыгожых месцаў. І яда якая хочаш — шмат морнапрадуктаў, якія я вельмі люблю, ёсць і рускія рэстараны, увуголе любячая кухня. Яшчэ люблю Італію, мне здаецца, нашы менталітэты найбольш падобныя, калі параўноўваць з астатнімі еўрапейцамі. Мне падабаюцца Кіеў, там, мне здаецца, я змагла б жыць, у Маскве — не. Летам я ездзіла на Крыт, на Сардынію, там я пабыла ўпершыню. Адпачынаю там лыжыца дарагім, непрыстая туюска збіраецца, усе з'язджаюцца на яхтах... Я была там усяго чатыры дні, але ўражанняў засталося шмат.

— А ў Куршэвалі, модным у расійскіх алігархаў, ты яшчэ не пабыла?

— Яшчэ пакуль не. Увогуле мяне не вельмі цягне ў тым месцы, дзе шмат рускіх. Яны вельмі гучна сябе паводзяць... Я люблю больш спакійны адпачынак.

— Як рэагуеш на дарозе на эфектны бляндзінку на чыровым дыпке?

— Ой, у нас вельмі многа эфектных бляндзінак, магчыма, не на чыровых дыпках, а на іншых добрых машынах... Я мала на дарозе надаю увагі філірту. Я звычайна занята музыкай — падпеваю, падтанцоўваю, развучваю новую песню. Часам даю на сабе высвельныя погляды ці наадварт неўразумелыя.

— У Руслана Салея таксама Nissan-Infinity, толькі чорны. Выбяралі, выпадкова, не разам?

— Не, у Руслана ў першае з'явілася. І тады яна мне вельмі спадабалася. У яго яшчэ з камерай задняга бачання. У мяне, на жаль, ня-

ма такой опцыі. І так складана былі знайсці, нават у Амерыцы. Мне адрозніваць чыровую, хоць я спачатку падумала, што гэта бунда заанада здзірэліва. Але калі мне паказалі яе на здымку, я адрозніла скамі сябе паводзяць... Я люблю больш спакійны адпачынак.

— Як рэагуеш на дарозе на эфектны бляндзінку на чыровым дыпке?

— Ой, у нас вельмі многа эфектных бляндзінак, магчыма, не на чыровых дыпках, а на іншых добрых машынах... Я мала на дарозе надаю увагі філірту. Я звычайна занята музыкай — падпеваю, падтанцоўваю, развучваю новую песню. Часам даю на сабе высвельныя погляды ці наадварт неўразумелыя.

— У Руслана Салея таксама Nissan-Infinity,

Спрэчнае пытанне

«НЕ УТРЫМЛІВАЕ ГМА!»

Ці патрэбна нам такая маркіроўка?

Сёння доля генетычна мадыфікаванай кукурузы ў агульным сусветным аб'ёме пасадак гэтай расліны складае 40 працэнтаў. Доля ГМ-вавоўны яшчэ большая — 60 працэнтаў, ГМ-сой — 80 працэнтаў. На пачатак 2007 года плошча, на якой вырошчваліся ГМ-культуры — 102 млн га (гэта прыкладна 20 тэрыторый нашай краіны). Апошнім часам кожны год азначаная лічба павялічваецца прыкладна на 10 млн га.

Пытанне небяспечнасці для здароўя чалавека ГМ-прадуктаў сёння застаецца адкрытым. Сярод вучоных і медыкаў ёсць і прыхільнікі ГМА, і праціўнікі. Пакуль апаненты ламаюць коп'і ў навуковых баталіях, спажываючы кожны дзень вымушаны рабіць для сябе выбар: ужываць прадукты з генетычна мадыфікаванымі кампанентамі ці не? Вось толькі ці заўсёды за намі пакаіюцца гэтыя права — выбіраць?

Нашы правы

У Закон «Аб абароне правоў спажываўцоў» (2002 год) замацавана права спажываўца на інфармацыю аб тавары і на свабодны выбар тавараў. Законам прадугледжваецца, што інфармацыя аб тавары абавязкова павінна ўтрымліваць указанне на тое, што прадукт харчавання з'яўляецца генетычна мадыфікаваным, альбо ў ім выкарыстаны ГМ-складальнікі. Паводле артыкула 10 Закона «Аб якасці і бяспекі харчовай сыравіны і харчовых прадуктаў для жывяч і здароўя чалавека» (2003 год), інфармацыя аб якасці і бяспекі харчовай сыравіны і прадуктаў харчавання павінна ўтрымлівацца ў суправадзальных дакументах, на упакоўцы, этыкетках, альбо ў дадатках да ведама насельніцтва іншым спосабам і мець указанне на тое, што харчовыя прадукты з'яўляюцца генетычна мадыфікаванымі, калі ў іх ёсць ГМ-кампаненты.

Асноўным пунктам паставы Савета Міністраў Беларусі «Аб некаторых пытаннях інфармавання спажываўцоў аб харчовай сыравіне і харчовых прадуктах» (№ 434 ад 28 красавіка 2005 года) з'яўляецца абавязковае указанне на кожнай адзінцы спажывецкай тары ці на іншым носбіце інфармацыі аб тым, што сыравіна і самі прадукты з'яўляюцца генетычна мадыфікаванымі.

Закон «Аб якасці і бяспекі харчовай сыравіны і харчовых прадуктаў для жывяч і здароўя чалавека» быў прыняты ў 2003 годзе (я прадстаўляў яго тады ў парламенце), — расказвае дэпутат Палаты прадстаўніц Нацыянальнага сходу ЛЕКТАРАЎ, — аднак правядзення праверкі паказалі, што ў гандлі пра яго да гэтай пары не ведаюць. Восенню 2006 года разам з прадстаўніцтвамі Мінскага гарадскога цэнтру гігіены і эпідэміялогіі мы прайшлі па сталовым магазінах.

Адбравалі на выбор калія 5 тысяч найменшых харчовых прадуктаў без маркіроўкі «Утрымлівае ГМА». Аказалася, што калі 10 працэнтаў з выбранай групы мелі ў сваім складзе ГМ-кампаненты. Як бачым, закон не выконваецца. І пры гэтым рэч не адзіна, што сыравіна і самі прадукты з'яўляюцца генетычна мадыфікаванымі.

Закон «Аб якасці і бяспекі харчовай сыравіны і харчовых прадуктаў для жывяч і здароўя чалавека» быў прыняты ў 2003 годзе (я прадстаўляў яго тады ў парламенце), — расказвае дэпутат Палаты прадстаўніц Нацыянальнага сходу ЛЕКТАРАЎ, — аднак правядзення праверкі паказалі, што ў гандлі пра яго да гэтай пары не ведаюць. Восенню 2006 года разам з прадстаўніцтвамі Мінскага гарадскога цэнтру гігіены і эпідэміялогіі мы прайшлі па сталовым магазінах. Адбравалі на выбор калія 5 тысяч найменшых харчовых прадуктаў без маркіроўкі «Утрымлівае ГМА». Аказалася, што калі 10 працэнтаў з выбранай групы мелі ў сваім складзе ГМ-кампаненты. Як бачым, закон не выконваецца. І пры гэтым рэч не адзіна, што сыравіна і самі прадукты з'яўляюцца генетычна мадыфікаванымі.

«Баявое хрышчэнне»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «43».)

...Хлопчык кожны раз, калі выходзіць з пад'езда, паварочваецца да сваіх вочку і махае матэрыяльнай рукой. Так было і тады, калі ён пайшоў па хлэб. Калі павярнуўся, то ўбачыў, што з суседскага акна вальці чорны дым. Ні секунды не разважачы, аўтаматам, які яго вучылі на занятках, пабег дамоў і набраў нумар пажарнай службы. Потым разам з мамай і суседка падышлі да дзвярэй кватэры, з якой «вылізлі» клубы чорна-сіняга дыму і пачалі «трызвіончы» ў званок, грукваючы ў дзверы. Рабілі гэта шмат разоў. Ніхто не адчыняў.

Яны не ведалі, ці ёсць людзі ў кватэры. Але вырашылі не ламаць дзверы. Сярожа патлумачыў, чаму рабіць гэтага нельга — трэба чакаць пажарных.

— Нам расказвалі, што калі падчас пажару адчыніш дзверы, агонь разгарыцца яшчэ больш, — дзеліцца ведамі дзевяцікласнік. — У гэтай кватэры раней жыў мой сябар, і я шмат разоў быў у яго ў гасціях. Таму ведаю, што там няма газавага балона, які можа бы ўзрывацца... Дакладна не скажу, што рабіў бы, каб у кватэры знаходзіліся гаспадары. Калі б дзверы былі адчынены, то заойдуць бы ўнутр, а калі так... —

Праз некалькі хвілін прыхвэлі пажарныя і следам прыйшла гаспадыня, якая выйшла «на пляч хвілін» у магазін. Аказалася, што яна пакунула ўключэнню пральную машыну-аўтамат...

...Кватэры гарэлі сцены ў ваннай і кухні. У пакоі ад дыму пачарнелі рэчы. Супрацоўнікі адызела па надзвычайных сітуацыях эвакуіравалі з кватэры жыхароў дома і хутка патушылі пажар...

Жанчыны тады не ведала, што выратаваў яе кватэру і ўвесь трохпавярховы дом. А Сярожа — хлопец спакойны, сарамлівы, — сам не пахваліўся. Усё ж такі, хтосціць з суседзяў расказаў гаспадыні пра Сярожу і яна яго аддзячыла. А жыхары дома, дзе жыўе хлопец, лічаць яго героям...

— Нічога гераічнага не бачу, — шчыра кажа юнак. — Нас вучылі, як паводзіць сябе ў такіх сітуацыях. Напэўна, кожны на мамі месцы зрабіў бы гэтак жа. Тым больш пажар быў каля маймі кватэры. Як тут застацца аб'явакваным?..

Вось такі ён сіцілы юны герой Сяргей, які марыць паступіць у вышэйшую ўстанову МНС, а скончыўшы яе, — стаць пажарным-выратавальнікам. Напэўна, гэта ў яго атрымаецца. Бо «баявое хрышчэнне» ён ужо прайшоў...

Аляксандр СЯНОЦЬ.

ПЕРАМОГІ ЮНЫХ ТАЛЕНТАЎ БЕЛАРУСІ

У пачатку снежня ў Маскве адбыўся Міжнародны дзіцячы конкурс творчасці, прыгажосці, таленту і нацыянальнага касцюма «Міні Міс і Міні Містар Хрустальнага карона International 2007». Нашу краіну прадстаўляў выхаванка цэнтру творчасці, прыгажосці і таленту Імідж-дэзайн студыі «Вадалея» Рэспубліканскага Палаца культуры ветэранаў Марыя Сідарэнка (10 гадоў, г. Магілёў) — менавіта яна і стала ўладальніцай Хрустальнай кароны і ўганаравана высокімі тытуламі «Міні Міс Хрустальнага Карона» і «Лепшае партфоліо».

Міжнародны дзіцячы фестываль «Свет талентаў 2007» прайшоў у Кіеве. Сярод больш чым 300 удзельніцка зьялі і 9-гадовае мінчанка Анастасія Гуцікава. Менавіта беларускае зьявіла годовае месца ў акцёрскім майстэрстве і заваявала тытул «Міні Міс Фота Свету».

На мінулым тыдні ў Палтаве завяршыўся Міжнародны конкурс «Надраджэнне анёла». Мінчанка Настася Гуцікава заваявала першае месца за фотавобразы і атрымала званне «Залаты Анёл».

У пятырадыня гадзі пераможцамі прэстыжных міжнародных дзіцячых форумуў былі Анастасія Нікіфарова, Кацярына Браневіч, Юлія Чарнашэй, Эка Джалагонія. Высока адзначаны фотадэзайнерскае работы студэнтка Беларускай акадэміі мастацтваў Люсі Ралько і Ірыны Арцюзічкі.

Прадстаўцамі і новае таленты — Наста Гамалка, Аксана Пасініцкая, Таня Меднікава, Алена Паўлюкевіч, Анжэла Карпачанка, Андрэй Дзімітр — многія іншыя.

Перамогі беларускіх дзяцей на прэстыжных творчых форумках — красамоўнае сведчанне таго, наколькі багата наша краіна юнымі талентамі, — гаворыць кіраўнік Імідж-дэзайн студыі «Вадалея» Кацярына Пашкевіч.

Уладзя ТАЦЦЯНЧЫК.

Фота Юлія ПРАСЕЦКАЯ.

творца) не быў прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці.

У Беларусі забаронена вырабляць дзіцячае харчаванне з выкарыстаннем ГМ-кампанентаў, аднак выдасць з аічных прадпрыемстваў выпускалі такую прадукцыю з ГМА. На завод у Пскове паступіла партыя беларускага сухога малака, у якім аказалася 5 працэнтаў ГМА. Натуральна, нідзе ў суправадзальных дакументах наяўнасць ГМ-кампанентаў не была ўказана.

Немагчыма прааналізаваць на ГМА ўсе прадукты харчавання. Толькі з бульбы вырабляецца каля 15 тысяч найменшых харчовых прадуктаў.

На тэрыторыі Расіі зарэгістравана некалькі ліній ГМ-культуры, якія адобраны для выкарыстання ў ежу чалавекам (сой, кукуруза, бульба, рыс, буряк). У нашай краіне не зарэгістравана ні адна. Валерый Мікалаевіч падкрэсліў, што недакавалася беларускіх метадаў аналізу па выяўленні ГМА, а таксама абмежаванасць спіса прадуктаў, абавязковых для праходжання тэстаў на ГМ-кампаненты (пакуль гэ-

Трансгенныя ці звычайныя?

...Сёння шмат гаворкі вядзецца аб трансгенных прадуктах. Я набыў у рынку зерне ячменю з чатырохадным коласам (звычайна двухадны) для пасеву, але зараз падамуў: ці не трансгенны?

Пратасевіч С., Уздзенскі раён. — На Беларусі трансгенныя гатункі зерня пакуль не паступаюць, — патлумачыў вядучы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага каардынацыйнага цэнтру біябяспекі Барыс АНОШАНКА. — Калі гатунка трансгенны, ён меў бы абавязковую маркіроўку (краіны, якія падпісалі Картахенскі пратакол, абавязаны маркіраваць усё ГМ-насеенне і генна-інжынерныя арганізмы). У любым падручніку па селекцыі можна знайсці і двухадны і чатырохадны ячмень. Ён вядомы людзям тысячы гадоў. Гэта розныя мадыфікацыі нармальнага ячменю, а не трансгенныя расліны.

СЯМЕЙНЫ СЕРЫЯЛ «ЖАНАЦЬКІ»

Да свайго мужчынскага сорамаму, усё ж такі прызнаюся... Я ўмею мыць посуд, ведаю, што такое венік і чым ён лепшы за пыласос, і мяне без усялякай боазі можна адправіць на кірмах па прадукты. Калі яшчэ быў халасты (эх, залаты час!) ніколі б не раскрываў гэтую страшэнную ваенную тайну. Але ўсё роўна, калі зараз выбіраю мяса на Камароўцы, то абавязкова папалучаю гандлярама, што мяне жонка прыб'е, калі прынясу дадому непрыгожы кавалек, ці ён акажацца з косткай унутры. Праўда, Ганнічка мая парэла, калі ў першы раз у статусе мужа, склаўшы ў кішэню доўгі спіс пакупак, накіраваўся ў «Здабываць маманта», каб казаў усім, быццам калі што не так, то прыб'е не жонка, а цешча. Тады спрытныя жанчыні-прадаўцы будуць падсоўваць толькі лепшае, а то цешчы, мне ўжо паспелі патлумачыць, розныя бываюць.

Размеркаванне абавязкаў у сям'і, ужо на вопыце ведаем, справа адказная. Спрадвечныя «мужчынскія» і «жаночыя» справы мне не даюць спалоха дагэтуль. Раней, калі быў герою вайш зусім маленькім, то ўпэўніваўся, што абавязак мужа — цягач розныя хатнія грузы і рабіць рамонт, а жонкі — гатаваць ежу. Потым поглядзіла маё сталі мяняцца. Зараз прыйшла перакананасць, што мужчыне да твару і выкідаць смецце, і нават (жах які) мыць ракавіну.

Але вось несправядлівасць. Ганнічка, ну ні як не пераважыць яе, нізавошта не згаджаецца за сваёй такую цікавую, карысную, зямстойную навуку, я замяна крана. Быццам бы яна дзв'ючынкі, і з нараджэння не здольная на такія падзвігі. І пры гэтым заўважыла, што ў сям'і ўсе павіны быць роўныя, і хто якую справу выконвае, не мае значэння. Не, я таксама ўпэўнены, што бытавыя і рамонтныя работы павіны выконваць муж, але дзе ж справядлівасць, паважання? Мне, значыць, трэба ўмець рабіць усё, а ёй — толькі частку. А калі я паеду кудысьці? Хто дапаможа перакрыць ваду ў трубе, якая можа раптоўна прадзёрска? І не з галавы біру — быў такі выпадак у нашым яшчэ халастым жыцці, калі за паўгадзіны да прыходу гасцей у ванне забіў фантан вады. Добра, што я прыйшоў раней.

Значыць, павінен я не толькі цвёрды забіваць, але і ўбіраць, а яна — толькі гатаваць крыхымак, на кухню круціцца ці што там яшчэ... Тым больш што і ў гэтым абавязкі майей жонкі сталі лягчэйшымі. Вось так мы, суровыя мужчыны, пераводзім увесь агонь на сябе. Раствуламу. На дзень мы пайшлі па першыя пасля вяселля, лічыце, першыя ў сямейным жыцці, пакупкі. Звычайна якія рэчы для сумеснага ўжо дома набываюць маладыя? Вядома, халадзільнікі і пральную машыну, без іх ніяк. Дык вось, гэтыя неабходныя прадметы ў нас ужо былі. Мы прыдбалі іх яшчэ год таму, калі вяселле было толькі ў планах.

Значыць, павінен я не толькі цвёрды забіваць, але і ўбіраць, а яна — толькі гатаваць крыхымак, на кухню круціцца ці што там яшчэ... Тым больш што і ў гэтым абавязкі майей жонкі сталі лягчэйшымі. Вось так мы, суровыя мужчыны, пераводзім увесь агонь на сябе. Раствуламу. На дзень мы пайшлі па першыя пасля вяселля, лічыце, першыя ў сямейным жыцці, пакупкі. Звычайна якія рэчы для сумеснага ўжо дома набываюць маладыя? Вядома, халадзільнікі і пральную машыну, без іх ніяк. Дык вось, гэтыя неабходныя прадметы ў нас ужо былі. Мы прыдбалі іх яшчэ год таму, калі вяселле было толькі ў планах.

Значыць, павінен я не толькі цвёрды забіваць, але і ўбіраць, а яна — толькі гатаваць крыхымак, на кухню круціцца ці што там яшчэ... Тым больш што і ў гэтым абавязкі майей жонкі сталі лягчэйшымі. Вось так мы, суровыя мужчыны, пераводзім увесь агонь на сябе. Раствуламу. На дзень мы пайшлі па першыя пасля вяселля, лічыце, першыя ў сямейным жыцці, пакупкі. Звычайна якія рэчы для сумеснага ўжо дома набываюць маладыя? Вядома, халадзільнікі і пральную машыну, без іх ніяк. Дык вось, гэтыя неабходныя прадметы ў нас ужо былі. Мы прыдбалі іх яшчэ год таму, калі вяселле было толькі ў планах.

Значыць, павінен я не толькі цвёрды забіваць, але і ўбіраць, а яна — толькі гатаваць крыхымак, на кухню круціцца ці што там яшчэ... Тым больш што і ў гэтым абавязкі майей жонкі сталі лягчэйшымі. Вось так мы, суровыя мужчыны, пераводзім увесь агонь на сябе. Раствуламу. На дзень мы пайшлі па першыя пасля вяселля, лічыце, першыя ў сямейным жыцці, пакупкі. Звычайна якія рэчы для сумеснага ўжо дома набываюць маладыя? Вядома, халадзільнікі і пральную машыну, без іх ніяк. Дык вось, гэтыя неабходныя прадметы ў нас ужо былі. Мы прыдбалі іх яшчэ год таму, калі вяселле было толькі ў планах.

Значыць, павінен я не толькі цвёрды забіваць, але і ўбіраць, а яна — толькі гатаваць крыхымак, на кухню круціцца ці што там яшчэ... Тым больш што і ў гэтым абавязкі майей жонкі сталі лягчэйшымі. Вось так мы, суровыя мужчыны, пераводзім увесь агонь на сябе. Раствуламу. На дзень мы пайшлі па першыя пасля вяселля, лічыце, першыя ў сямейным жыцці, пакупкі. Звычайна якія рэчы для сумеснага ўжо дома набываюць маладыя? Вядома, халадзільнікі і пральную машыну, без іх ніяк. Дык вось, гэтыя неабходныя прадметы ў нас ужо былі. Мы прыдбалі іх яшчэ год таму, калі вяселле было толькі ў планах.

Значыць, павінен я не толькі цвёрды забіваць, але і ўбіраць, а яна — толькі гатаваць крыхымак, на кухню круціцца ці што там яшчэ... Тым больш што і ў гэтым абавязкі майей жонкі сталі лягчэйшымі. Вось так мы, суровыя мужчыны, пераводзім увесь агонь на сябе. Раствуламу. На дзень мы пайшлі па першыя пасля вяселля, лічыце, першыя ў сямейным жыцці, пакупкі. Звычайна якія рэчы для сумеснага ўжо дома набываюць маладыя? Вядома, халадзільнікі і пральную машыну, без іх ніяк. Дык вось, гэтыя неабходныя прадметы ў нас ужо былі. Мы прыдбалі іх яшчэ год таму, калі вяселле было толькі ў планах.

Значыць, павінен я не толькі цвёрды забіваць, але і ўбіраць, а яна — толькі гатаваць крыхымак, на кухню круціцца ці што там яшчэ... Тым больш што і ў гэтым абавязкі майей жонкі сталі лягчэйшымі. Вось так мы, суровыя мужчыны, пераводзім увесь агонь на сябе. Раствуламу. На дзень мы пайшлі па першыя пасля вяселля, лічыце, першыя ў сямейным жыцці, пакупкі. Звычайна якія рэчы для сумеснага ўжо дома набываюць маладыя? Вядома, халадзільнікі і пральную машыну, без іх ніяк. Дык вось, гэтыя неабходныя прадметы ў нас ужо былі. Мы прыдбалі іх яшчэ год таму, калі вяселле было толькі ў планах.

та толькі соя, кукуруза і вырабы з іх), не могуць цалкам абараніць спажываўцоў ад падману з боку вытворцаў і прадаўцоў.

— Возьмем для прыкладу расійскія варанкі «Любімыя», — працягвае дэпутат. — У графе «склад» чытаем: клубніцы, цукар, крухмал, мучка, яйка. Ні соі, ні кукурузы тут няма, значыць, паводле існуючых у нас нормаў, правярць варанкі на ГМА не трэба. А што, клубніцы ці крухмал не могуць быць генетычна мадыфікаванымі? Спажываць мае права ведаць, што ён ужывае! Той жа рыс. Самі мы яго ў Беларусі не вырошчваем. Набываем замежны. А на ГМА не набываем!

Для таго, каб змяніць сітуацыю ў лепшы бок і забяспечыць выкананне на практыцы нацыянальнага заканадаўства па біябяспекі, Валерый Лектараў прапанаваў, папершае, распрацаваць дакумент, у якім была б дакладна прапісана схема рэгістрацыі ГМ-ліній і вызначана, хто гэтым павінен займацца. Па-другое, пашырыць пералік харчовых прадуктаў, якія падлягаюць абавязковаму аналізу на ГМА. Патрэбнае, прадугледзіць адказнасць усіх зацікаўленых міністэрстваў і ведамстваў, праз якія «праходзяць»

Нестыкоўка нормаў

— Сусветная арганізацыя аховы здароўя і Сусветная харчовая арганізацыя паводле задання ААН праводзяць пастаянны маніторынг генна-інжынерных арганізмаў, штогод друкуюць справаздачы па гэтай тэме, — расказваў вядучы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага каардынацыйнага цэнтру біябяспекі Барыс АНОШАНКА. — Да гэтага часу ў свеце не ўстаноўлена ні аднаго адмоўнага эфекту генна-інжынерных арганізмаў ні на здароўе чалавека, ні на навакольнае асяроддзе.

Аналіз на наяўнасць ГМ-кампанентаў праводзіць у Беларусі 7 сталічных і абласных лабараторыяў. Вызначаецца пачатак і канец «устаўляць». Гэта стандартная працэдура. Любы прадукт з соі ці кукурузы не атрымае сертыфікат адпаведнасці без заключэння лабараторыі на адсутнасць ГМА. Такім чынам, усё прадукты харчавання з соям і кукурузай на паліцах нашых магазінаў будзе маркіроўка «Утрымлівае ГМА» на 100 працэнтаў тае з'яўляюцца генетычна мадыфікаванымі.

Чаму мы правярваем толькі сою і кукурузу? Папярэдне было вызначана, якія ГМА ўвогуле ёсць у све-

це, а потым — якія з іх могуць трапіць на Беларусь. Генетычна мадыфікаваныя памідоры, напрыклад, вырошчваюцца толькі ў ЗША. А мы набываем таматы ў Расіі, Малдове, ва Украіне. Там трансгенных памідораў няма. Як няма іх ні ў Польшчы, ні ў Іспаніі, ні ў Турцыі. Аналіз сітуацыі паказваў, што на беларускі рынак могуць трапіць толькі трансгенныя соя і кукуруза.

Спраўды, да нас часам прыносяць на аналіз прадукты без адпаведнай маркіроўкі, у якіх мы выяўляем наяўнасць ГМ-кампанентаў. Як правіла, гэта расійскія прадукты. Справа ў тым, што ў РФ лічыцца, што тавар не ўтрымлівае ГМА, калі ГМ-кампаненты складаюць у ім 0,9 працэнта і меней. Такі ж стандарт і ў Еўропе. А ў нас ён больш жорсткі — нуль працэнтаў. Адбываецца нестыкоўка: паводле расійскіх і еўрапейскіх нормаў прадукт не маркіруецца на ГМА, а для яго рэалізацыі на тэрыторыі Беларусі патрэбна маркіроўка. Увогуле ж, наша заканадаўства і сістэма дэтэкцыі генна-інжынерных арганізмаў дастаткова добрая.

Паводле слоў Барыса Юр'евіча, немагчыма прааналізаваць на ГМА ўсе прадукты харчавання. Толькі з бульбы вырабляецца каля 15 тысяч найменшых харчовых прадуктаў. Улічваючы гэта, калі стваралася агульная сусветная сістэма біябяспекі, за аснову быў узят наступны прынцып: бяспечныя харчовыя прадукты можна атрымаць толькі з бяспечных арганізмаў. Менавіта на гэта і быў зроблены акцэнт.

— У нас ёсць абавязковая маркіроўка «Утрымлівае ГМА», — працягваў Барыс Аношанка. — Зараз асобныя вытворцы выкарыстоўваюць добраахвотную маркіроўку «Не ўтрымлівае ГМА». Ці абараняюць яны гэтым спажываўцоў? Возьмем для прыкладу расійскія хлебны са значком «Не ўтрымлівае ГМА» на упакоўцы. У іх складзе пазначаны соевы лецыцін, а ён можа быць атрыманым як са звычайнай соі, так і з трансгеннай. Вызначыць, з якой — немагчыма. Тое ж датычыцца і кукурузнага крухмалу. Насамрэч, маркіроўка «Не ўтрымлівае ГМА» не абараняе спажываўца, а хутчэй, уводзіць яго ўман.

У чалавечтва няма іншага выйсця, як выкарыстоўваць ГМА. І Беларусь не будзе выключэннем.

Інга МІНДАЛЕВА.

Якія прадукты могуць мець у сваім складзе ГМА?

Калі на маркіроўцы стаіць аднака, што прадукт выраблены ў ЗША і ў яго складзе ёсць соя, кукуруза, рапс ці бульба, то верагодна, што ён утрымлівае ГМ-кампаненты, вельмі высокая.

Калі на этыкетцы стаіць надпіс «расійскія бялок», то гэта, хутчэй за ўсё, соя, верагодна — трансгенная.

Часта ГМА «хаваюцца» за індэксамі Е, аднак гэта не азначае, што ўсе дабаўкі Е ўтрымлівае ГМА ці з'яўляюцца трансгеннымі.

ГМА можа знаходзіцца ў соевым лецыціне (лецыцін Е 322). Ён выкарыстоўваецца ў малочных сумесях, печыве, шакаладзе. Тое ж датычыцца рыб'яфлівавіну (В2), вядомага яшчэ як Е101 і Е101А, які можа быць выраблены з ГМ-мікраарганізмаў. Ён дадаецца ў кашы, безалкагольныя напоі, дзіцячае харчаванне і прадукты для пахудзення. Карамель (Е 150) і кантан (Е 415) могуць быць выраблены з ГМ-зерня.

Іншыя дабаўкі, у якіх могуць утрымлівацца ГМ-кампаненты: Е 153, Е 160d, Е 161c, Е 308-9, Е 471, Е 472a, Е 473, Е 475, Е 476b, Е 477, Е 479a, Е 570, Е 572, Е 573, Е 620, Е 621, Е 622, Е 633, Е 624, Е 625, Е 951.

Часам на этыкетках назвы дабавак указваюцца толькі словамі. **Сосы алей** — выкарыстоўваецца ў соусах, пастах, пірожных і добра прасмажанай ежы.

Расійскія алей ці расійскія тлушч — часцей сустракаецца ў печыве, чыпсах.

Мальтадэкстрын — від крухмалу, выкарыстоўваецца ў дзіцячым харчаванні, парашковых супах і парашковых дэсертах.

Глюкоза ці глюкозны сіроп — цукар, які можа быць выраблены з кукурузнага крухмалу, выкарыстоўваецца як падсалоджвальнік. Утрымліваецца ў напоях, дэсертах і ежы хуткага прыгатавання.

Дэкстроза — як і глюкоза, можа быць выраблена з кукурузнага крухмалу. Прымяняецца пры прыгатаванні пірожных, чыпсах, печыве, выкарыстоўваецца як падсалоджвальнік у высокаэнергетычных спартыўных напоях.

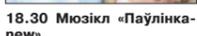
Аспартам, аспасвіт, аспамікс — падсалоджвальнік, які можа быць выраблены пры дапамозе ГМ-бактэрыяў. Яго прымяненне абмежавана ў шэрагу краін, дзе ён лічыцца небяспечным для здароўя. Утрымліваецца ў газаванай вадзе, дыетычных газаван

6.50 Мультфільм «Сіняя пушча»... 7.40 Добрай раніцы, Беларусь... 8.50 Слова Мітрапаліта Філарэта на свята Нараджэння Хрыстова...

6.00 Пакуль усё дома... 7.00 «Наша раніца»... 8.00, 9.00, 16.00, 20.30, 3.00 Нашы навіны... 9.05 Маст. фільм «Калі можаць, даруй!»...

18.30 Мюзікл «Паўлінка-пева»... 20.50 Маст. фільм «Там, дзе жыве каханне...»... 22.30 «Прытулак камедыянтаў»...

СЕРАДА, 9 СТУДЗЕНЯ

5.35, 15.50 Серыял «Правінцыяльныя страці»... 6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь... 6.30, 7.05 Прас-агляд... 6.45, 7.45, 18.50, 0.45 Зона Х...

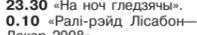
10.05, 16.45 Серыял «Трымай мяне мацней»... 10.55, 17.40 Серыял «Каханне ак хаханне-2»... 12.15 Камедыя «Труфальдзіна з Бергама»... 2-я серыя...

13.35 Галерэя вобразу... 14.00 Гадзіна суда... 14.45 Nota Bene... 15.15, 19.20 Навіны рэгіёна... 15.30, 1.05 Серыял «Клава, давай!»...

6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны... 6.05 «Пантанан — царства лугоў»... 6.05 «Наша раніца»...

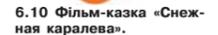
4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зарадайся!... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

7.35 Фільм-казка «Лясная царэўна»... 9.10 Маст. фільм «Прынцэса цырка»... 11.45 «Гучанне часу»... XIX Міжнародны музычны фестываль імя І. Салернінскага...

6.10 Фільм-казка «Снежная каралева»... 7.30 «Тыдзень»... 8.30 «Дванаццаць месяцаў»... 9.25 «Вялікая снеданне»... 10.15 Маст. фільм «Гардэмарны, наперад!»...

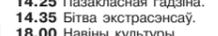
4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зарадайся!... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Любовныя гісторыі... 6.30 Удачная пакупка... 7.30 Маст. фільм «Прыгоды караля Артура»...

8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння... 8.15 «Дзікі свет»... 8.35 «Шчаслівы раіс»...

8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці»... 8.45 «Мільён пытанняў аб прыродзе»... 9.00 «Агульны інтарэс»... 9.30, 19.30 Ток-шоу «Спрэчная тэрыторыя»...

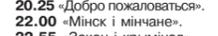
7.00 «Навіны кіно»... 7.10, 10.55, 21.05, 23.30 «Метазапрагноз»... 7.15 Маст. фільм «Хто падставіў труса Роджэра»... 9.00 «К-віда» для дзяцей... 9.30 «Адшукавацца адпачынаць»...

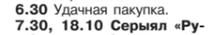
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны»... 6.10, 17.20 «Міншчына»... 6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца»... 8.30, 16.50 Серыял «Вовачка-1»...

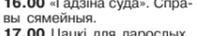
6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны... 6.05 «Пантанан — царства лугоў»... 6.05 «Наша раніца»...

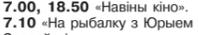
4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зарадайся!... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

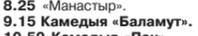
4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

20.00 «Гадзіна суда»... 17.00 Цацкі для дарослых... 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»... 19.15 «Цік-так»... 19.30 Дак. фільм «Гара Агню»...

7.00, 18.50 «Навіны кіно»... 7.10 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім»... 7.25, 23.50 «Метазапрагноз»... 7.30 Маст. фільм «Іван Васільевіч мяняе прафесію»... 9.00 «Клуб 700»...

7.00 Казка «Як Іванка-дурна па цуд хадзіў»... 8.25 «Манастыр»... 9.15 Камедыя «Баламут»... 9.50 Камедыя «Пан»... 12.30 «Аншлаг і Кампанія»... 14.00, 19.00 Весткі...

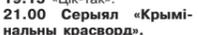
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння... 8.15 «Дзікі свет»... 8.35 «Шчаслівы раіс»...

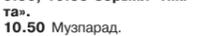
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці»... 8.45 «Мільён пытанняў аб прыродзе»... 9.00 «Агульны інтарэс»... 9.30, 19.30 Ток-шоу «Спрэчная тэрыторыя»...

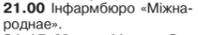
7.00 «Навіны кіно»... 7.10, 10.55, 21.05, 23.30 «Метазапрагноз»... 7.15 Маст. фільм «Хто падставіў труса Роджэра»... 9.00 «К-віда» для дзяцей... 9.30 «Адшукавацца адпачынаць»...

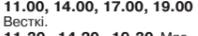
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны»... 6.10, 17.20 «Міншчына»... 6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца»... 8.30, 16.50 Серыял «Вовачка-1»...

6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны... 6.05 «Пантанан — царства лугоў»... 6.05 «Наша раніца»...

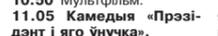
4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зарадайся!... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

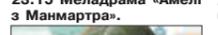
4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

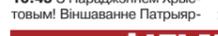
4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

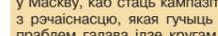
9.25 «Без рэцэпта»... 10.20 «Ядзім дома!»... 10.50 Мультфільм... 11.05 Камедыя «Прэзідэнт і яго ўнучка»... 13.20 Камедыя «Лятаючы клас»...

9.30, 13.00, 20.15, 23.00, 1.45 Ралі-рэйд «Дакар»... 10.00 Агляд снежнага ўкядзення... 10.30 Скакі на лыжах з трампліна. Кубак свету... 12.00, 15.00 Бялтон. Кубак свету...

5.20 «Жыццё адно». Маст. фільм... 7.20 «Гісторыя дзяржавы Расійскай»... 7.25 «Калядныя гісторыі». Маст. фільм... 8.00 «Жывая прырода»... 8.45 Мультфільм... 9.05 Фільм-казка «Марозка»...

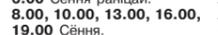
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння... 8.15 «Дзікі свет»... 8.35 «Шчаслівы раіс»...

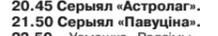
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці»... 8.45 «Мільён пытанняў аб прыродзе»... 9.00 «Агульны інтарэс»... 9.30, 19.30 Ток-шоу «Спрэчная тэрыторыя»...

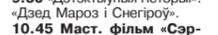
7.00 «Навіны кіно»... 7.10, 10.55, 21.05, 23.30 «Метазапрагноз»... 7.15 Маст. фільм «Хто падставіў труса Роджэра»... 9.00 «К-віда» для дзяцей... 9.30 «Адшукавацца адпачынаць»...

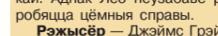
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны»... 6.10, 17.20 «Міншчына»... 6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца»... 8.30, 16.50 Серыял «Вовачка-1»...

6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны... 6.05 «Пантанан — царства лугоў»... 6.05 «Наша раніца»...

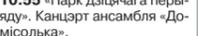
4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зарадайся!... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

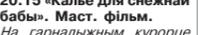
4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

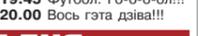
4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

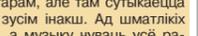
11.50 Камедыя «Бландзіна ка вуглом»... 13.50 «Рэальныя гісторыі»... 13.50 «Рэальныя гісторыі»... 14.25 «Каляды». Дак. фільм... 15.00 Вялікая Калядная Вячэрня...

9.30, 13.00, 20.15, 23.00, 1.45 Ралі-рэйд «Дакар»... 10.00 Агляд снежнага ўкядзення... 10.30 Скакі на лыжах з трампліна. Кубак свету... 12.00, 15.00 Бялтон. Кубак свету...

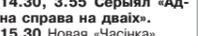
5.20 «Жыццё адно». Маст. фільм... 7.20 «Гісторыя дзяржавы Расійскай»... 7.25 «Калядныя гісторыі». Маст. фільм... 8.00 «Жывая прырода»... 8.45 Мультфільм... 9.05 Фільм-казка «Марозка»...

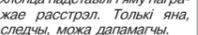
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння... 8.15 «Дзікі свет»... 8.35 «Шчаслівы раіс»...

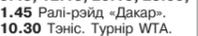
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці»... 8.45 «Мільён пытанняў аб прыродзе»... 9.00 «Агульны інтарэс»... 9.30, 19.30 Ток-шоу «Спрэчная тэрыторыя»...

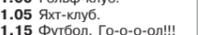
7.00 «Навіны кіно»... 7.10, 10.55, 21.05, 23.30 «Метазапрагноз»... 7.15 Маст. фільм «Хто падставіў труса Роджэра»... 9.00 «К-віда» для дзяцей... 9.30 «Адшукавацца адпачынаць»...

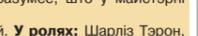
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны»... 6.10, 17.20 «Міншчына»... 6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца»... 8.30, 16.50 Серыял «Вовачка-1»...

6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны... 6.05 «Пантанан — царства лугоў»... 6.05 «Наша раніца»...

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зарадайся!... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

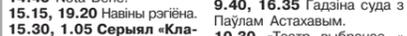

4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

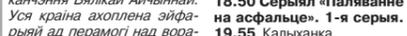
ТАЭЛЕТЫДЗЕНЬ

16.50 Серыял «Вовачка-1»... 17.30 «Званая вячэра»... 18.25 Серыял «Зацымненне»... 20.05 «СТБ-спорт»... 20.15 «Добры вечар, малы»... 20.25 «Аўтанарам»... 20.50 Серыял «Салдаты 13»...

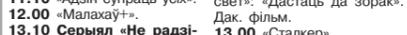
4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зарадайся!... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Цацкі для дарослых... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

7.00 «К-гульні»... 7.10, 10.55, 21.00, 23.20 «Метазапрагноз»... 7.15 Камедыя «Марс атакуе»... 8.50, 19.30, 23.10 «Навіны кіно»... 9.00 «Клуб 700»...

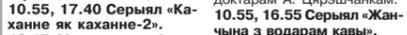
4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

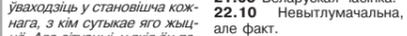
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны»... 6.10, 17.20 «Міншчына»... 6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца»... 8.30 «Культурнае жыццё»... 9.00 «Пранісся і спявай»...

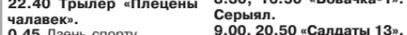
7.00 «К-гульні»... 7.10, 10.55, 23.20 «Метазапрагноз»... 7.15 Камедыя «Марс атакуе»... 8.50, 19.30, 23.10 «Навіны кіно»... 9.00 «Клуб 700»...

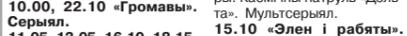
4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны»... 6.10, 17.20 «Міншчына»... 6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца»... 8.30 «Культурнае жыццё»... 9.00 «Пранісся і спявай»...

7.00 «К-гульні»... 7.10, 10.55, 23.20 «Метазапрагноз»... 7.15 Камедыя «Марс атакуе»... 8.50, 19.30, 23.10 «Навіны кіно»... 9.00 «Клуб 700»...

4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

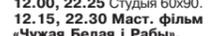

4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

АЎТОРАК, 8 СТУДЗЕНЯ

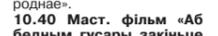
5.35, 15.50 Серыял «Правінцыяльныя страці»... 6.20, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь»... 6.45, 7.45, 18.50, 0.45 Зона Х... 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны... 7.30, 8.25 Дзелавое жыццё...

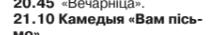
4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зарадайся!... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Цацкі для дарослых... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

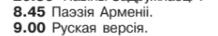
7.00 «К-гульні»... 7.10, 10.55, 21.00, 23.20 «Метазапрагноз»... 7.15 Камедыя «Марс атакуе»... 8.50, 19.30, 23.10 «Навіны кіно»... 9.00 «Клуб 700»...

4.00, 5.00, 7.00 «Зарадайся!»... 4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ»... 5.30 Пра каханне... 6.30 Удачная пакупка... 7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі»...

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны»... 6.10, 17.20 «Міншчына»... 6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца»... 8.30 «Культурнае жыццё»... 9.00 «Пранісся і спявай»...

7.00 «К-гульні»... 7.10, 10.55, 23.20 «Метазапрагноз»... 7.15 Камедыя «Марс атакуе»... 8.50, 19.30, 23.10 «Навіны кіно»... 9.00 «Клуб 700»...

ПЯТНІЦА, 11 СТУДЗЕНЯ

6.20, 7.10, 8.10 **Добрай раніца, Беларусь!**
 6.30, 7.05 **Прэс-агляд**
 6.45, 7.45, 19.35 **Зона Х**
 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.10 **Навіны**
 7.30 **Дзелавае жыццё**
 8.20 **Гатуме разам**
 8.35 **Сфера інтарсаў**
 9.05, 19.55 **Серыял «СМЕРШ»**
 9.05, 15.55 **Серыял «Трымай мяне мацней»**
 10.55, 17.45 **Серыял «Кажанне як кажанне-2»**
 12.15 **Камедыя «Зімовы вечар у Гаграх»**
 14.00 **Гадзіна суда**
 14.45 **Nota Bene**
 15.15, 19.20 **Навіны рэгіёна**
 15.30 **Серыял «Клава, дайвай!»**
 21.00 **Панарама**
 21.45, 1.25 **Серыял «Медыум»**
 22.45 **Жорсткае размова**
 23.15 **Дзень спорту**
 23.25 **Фігуры**
 23.55 **Трылер «Пяць пальцаў»**

«Олівер Твіст»
 7.05 «Ранішня падзарадка»
 8.05 **Серыял «Халадзільнік і іншыя»**
 8.40 **Серыял «Палаванне на асфальце»**
 9.30 **У гэты дзень**
 9.35, 16.35 **Гадзіна суда з Паўлам Астахавым**
 10.25 «Спорт, спорт, спорт...» **Аляксандр Паўлаў**
 10.55, 17.30 **Серыял «Жанчына з водарам кава»**
 11.50 **Серыял «Анатомія Грэй»**
 12.40 **Анекдот. LAD**
 13.25 **Пазакласная гадзіна**
 13.40, 20.35 **Клуб былых жонак**
 14.35 **Усё аб бяспецы**
 15.10 **Біятлон. Кубак свету. Спрынт. Жанчыны**
 18.35 **Навіны культуры**
 18.50 **Касмаполітэн. Відэаверсія**
 19.40 **Цудоўная сямёрка. Эпізод чацвёрты**
 20.20 **Калыханка**
 21.35 **Бітва экстрасенсаў**
 22.40 **Шок-О-ЛAD**
 23.35 **Хакей. НХЛ. Агляд тыдня**
 0.40 **Казанова**

6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.55, 3.00 **Нашы навіны**
 6.05 **Дак. Фільм «Падарожжа кітаўцаў»**
 7.05 «**Наша раніца**»
 9.05 **Серыял «Трацяннін дзень»**
 10.00 **Серыял «Громавы»**
 11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 0.10, 3.20 **Навіны спорту**
 11.10 «**Застацца ў жывых**»
 12.00 «**Малахаўт**»
 13.10 **Серыял «Не радзі ся прыгожай»**
 14.10 «**Прыгоды Джэкі Чана**»
 14.30 «**Кантрольная закупка**»
 15.00 **Серыял «Гонь кажанна»**
 16.15 **Серыял «Дачка садоўніка»**
 17.15 «**Няхай гавораць**»
 18.20 «**Дзеля смеху**»
 18.55 «**Поле цудаў**»
 20.00 **Час**
 21.05 **Маст. фільм «Масты акругі Мэдзісан»**
 23.25 «**Наша Russia**»
 0.15 «**Ралі-рэйд Лісабон—Дакар 2008**»
 0.45 **Баявік «Служыцелі закона»**
 3.25 **Дак. Фільм «Падарожжа кітаўцаў»**
 4.25 «**Новыя песні аб галоўным**». Навагодні выпуск.

раджай! 4.30, 14.00 **Серыял «ОБЖ»**
 5.30 **Дак. серыял «Джэмі ў сабе дома»**
 6.30 **Удачная пакупка**
 7.30 **Серыял «Рускія амазонкі»**
 8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 **Навіны Садружнасці»**
 8.45 **Арт-рэвалюцыя**
 9.00 **Даведнік**
 9.30 «**Спрэчная тэрыторыя**». Ток-шоў.
 10.30 **Серыял «Дзікі месяц»**
 12.00, 22.30 **Студыя 60х90**
 12.15, 22.35 **Маст. фільм «Гарадок Анара»**
 13.45 **Урокі англійскай мовы**
 15.00 **Слівкі общества**
 16.00 **На мяжы магчымага**
 17.00 **Вясельныя вярчачы**
 17.55 **Дзелавае тыдзень**
 18.15 «**Руская версія**»
 18.45 «**Слава за хвіліну**»
 19.45 «**Цік-так**»
 20.00 **Лепшае з «Джэнтльмен-шоў»**
 21.00 «**Бушыдо — шлях воіна**»
 22.00 «**Паўночнік**»

6.45, 13.05 **Мультсерыял**

7.00 «**Зялёны дом**»
 7.20 **Маст. фільм «Дэжа вю»**
 9.00 «**Дом жывых гісторый**»
 9.30 «**К-відаз**» для дзяцей.
 9.50, 19.50 **Серыял «Нікітайна»**
 10.40 «**Музапарад**»
 11.00 **Серыял «Сісі — маладая імператрыца»**
 12.30 «**Дзённы тэлечат**»
 16.30 «**Жыццё, поўнае радасці**»
 17.00 **Мультпарад**
 17.20 **Серыял «Зорныя вароты»**
 19.00 «**Падарожжа з густам**»
 19.30 «**Навіны кіно**»
 19.45, 21.20 «**Распродаж. Навіні. Акцыі**»
 20.45 «**Вечарніца**»
 20.55 «**К-відаз для ўсёй сям'і**»
 21.05 «**Каралі муай тай**»
 21.25 **Баявік «Смяротная зброя»**
 23.35 «**Начны тэлечат**»

НЯДЗЕЛЯ, 13 СТУДЗЕНЯ

6.00 **Індыйскае кіно. Меладрама «Рам і Лакшман»**
 8.30 **Альманах падарожжаў**
 9.00, 12.00, 15.00 **Навіны**
 9.10 «**Арсенал**»
 9.40 **Серыял «Дзядуля май мары»**
 10.10 **Шпілка**
 10.45 **Ранішня хвала**
 11.20 **Культурныя людзі**
 12.10 **Меладрама «Адзінокі прадстаўляецца інтэрнат»**
 13.00 «**Гарачы лёд пад Раждаство**». Відэафільм АТН.
 14.15 **Дак. серыял «Тайны забытых перамог»**. «Маршал перамог».
 15.10 **Навіны рэгіёна**
 15.30 **Усе стыхіі**
 15.55 **Суперкубак**, прысвечаны 20-годдзю **Беларускага КВЗ**
 17.45 **ЕўраФэст. Дзень за днём**
 18.05 **Суперлато**
 19.05, 22.25 **Першыя віншыце Беларусь**. Навагодняя шоу (паўтор ад 31.12.07).
 21.00 **Панарама тыдня**
 0.20 **Камедыя «Гульні джэнтльменаў, або Замачыць староў»**

21.05 **Стары Новы год**
 23.30 «**Камедзі клуб**»
 0.15 «**Ралі-рэйд Лісабон—Дакар 2008**»
 0.45, 1.35, 5.05 **Серыял «Страцішыя сонца»**

7.40 **Звон**
 8.05 **Мір вашаму дому**
 8.20 **Бухта капітанаў**
 9.00 **Наша п'ячэрка**
 10.05 **Не свечасова**
 10.40 **Школа рамонту**
 11.40 «**Лабірынт: святая крыніца**»
 12.10, 22.55 **ПРАСОўванне+**
 13.00 **Слова пісьменніка**
 13.30 **Святло дзялімай зоркі**
 13.40 **Бітута Дакальска**
 13.50 «**Іншыя танцы**». XX Міжнародны фестываль сучаснай хараграфіі.
 14.10 **Біятлон. Кубак свету. Гонка праследавання. Жанчыны**
 14.55 **Дак. серыял «Невядома планета»**. «Тайства абцянян»
 15.30 «**Страсці па культуры**». Ток-шоў.
 16.10 **Біятлон. Кубак свету. Гонка праследавання. Мужчыны**
 16.55 **Новы год у рытмак «лаціны»**. Чэмпіянат свету па спартыўных танцах.
 18.10 **Серыял «Дзве зоркі»**
 19.45 **Анекдот. LAD**
 20.10 **Тэлебарометр**
 20.30 **Правы чалавек**
 20.45 **Меладрама «Вы не пакінеце мяне...»**
 23.30 **Канцэрт «Гару ў Берлі»**

4.00, 12.00 **Любімыя акцыі**
 4.15, 12.15 **Маст. фільм «Дваццацятая ноч»**
 6.00, 17.00 **Серыял «Душачка Моніка»**
 6.30 **Удачная пакупка**
 6.45, 15.00 **Дак. фільм «Загадка Егіпта»**
 7.45 **Прырода-лекар**
 8.00 **Мультсерыял «Прыгоды дзядулі і бабулі»**
 8.25 «**У гасцяў у Мінітку**»
 9.00 **Даведнік**
 9.30 «**Хіт-экспрэс**»
 10.30 «**Хвост каметы**»
 11.30, 14.30 «**Навіны Садружнасці**»
 14.00 «**Тэра інкогніта**»
 14.30 **Пазія Аргеніні**
 16.15 **Любоўныя гісторыі**
 16.45 **Арт-рэвалюцыя**
 17.30 «**Без палітыкі**»
 18.00 «**Рандэў з зоркай**»
 18.25 «**У нашу гавань заходзіць караблі...**»
 19.20 «**Простыя лічбы**»
 20.00 **Разам**
 21.00 **Маст. фільм «Хамелеон»**
 22.50 **Серыял «Гоца-2»**

7.00 «**Нядзельная раніца**»
 8.00, 9.00, 16.00, 3.00, 5.00 **Нашы навіны**
 9.05 **Нядзельная прапаганды**
 9.20 **Серыял «Сябры»**
 10.00 «**Бесталковыя нататкі**»
 10.20 **Пакуль ўсе дома**
 11.15 **Фазэнда**
 11.50 «**Ранішня пошта**»
 12.20 «**Разумныя і разуменні**»
 13.00 «**Эралас**»
 13.20 **Камедыя «Набожна Марта»**
 16.15, 3.10 **Навіны спорту**
 16.20 «**Міжнародная панарама**»
 16.40 «**Пахуздзе да смерці**»
 17.40 «**Зімовы жарт з...**»
 18.10 **Камедыя «Танга ўтрай»**
 20.00 **Контур**

9.00 «**К-гульні**»
 9.05, 23.10 «**Метаэпрагноз**»
 9.10 «**Адшукваецца адпачынак**»
 9.30 «**Мультпарад**»
 9.55 «**К-гульні**»
 10.00 «**Мой любімы гадаванец**»
 10.15 **Маст. фільм «Ізгой»**
 12.35 **Серыял «Сісі — маладая імператрыца»**
 14.30 «**Добрая вестка з Рыкам Рэнэрам**»
 15.00 «**К-відаз для дзяцей**»
 15.20 **Фільм для дзяцей**
 16.30 **Маст. фільм «Пакроўскія вароты»**
 18.50 «**К-гульні**»
 18.55, 21.00 «**Распродаж. Навіні. Акцыі**»
 19.00 **Меладрама «Кажанне з паведаванням»**
 20.50 «**Вечарніца**»
 21.05 **Камедыя «Аферысты»**
 23.00 «**Навіны кіно**»
 23.15 **Мультфільм для дорослых**

СУБОТА, 12 СТУДЗЕНЯ

5.30 **Дак. серыял «Іконы моды»**
 6.50 **Брытва Акама**
 6.20, 7.10, 8.10 **Добрай раніца, Беларусь!**
 6.30, 7.05 **Прэс-агляд**
 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 **Навіны**
 7.30, 8.30 **Дзелавае жыццё**
 8.20 **Гатуме разам**
 8.35 **Сфера інтарсаў**
 9.05, 19.55 **Серыял «СМЕРШ»**
 9.05, 15.55 **Серыял «Трымай мяне мацней»**
 10.55, 17.45 **Серыял «Кажанне як кажанне-2»**
 12.15 **Камедыя «Зімовы вечар у Гаграх»**
 14.00 **Гадзіна суда**
 14.45 **Nota Bene**
 15.15, 19.20 **Навіны рэгіёна**
 15.30 **Серыял «Клава, дайвай!»**
 21.00 **Панарама**
 21.45, 1.25 **Серыял «Медыум»**
 22.45 **Жорсткае размова**
 23.15 **Дзень спорту**
 23.25 **Фігуры**
 23.55 **Трылер «Пяць пальцаў»**

«Хіт-парад дзікай прыроды»
 7.45 «**Суседзі**»
 8.00 **Мультсерыял «Прыгоды маленькай рыбки»**
 8.30 **Серыял «Знакаміты Джэк Джэксан»**
 9.00 «**Мільён пытанняў аб прыродзе**»
 9.15 **Студыя 60х90**
 9.30 «**Вялікая будоўля**»
 10.00 **Мар, дзейнічай, будуй!**
 10.30 **Ведаем рускую**
 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «**Навіны Садружнасці**»
 14.00 **Мультфільм «Рэп Калядных Званочкаў»**
 16.00 **Аднакашнікі**
 18.00 **Маст. фільм «Гісторыя каханых»**
 20.00 «**Супраць мафіі**»
 21.00 **Кінаіндыя. Маст. фільм «Васелле маёй каханай»**
 23.40 **Серыял «Гоца-2»**

6.00 «**Сёння раніца**»
 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння**
 9.05 «**Следства вялі...**»
 10.25 «**Шчырае прызнанне**»
 10.55 **Серыял «Міс Марпл»**
 13.30 **Серыял «Урачэбная тайна»**
 15.30, 18.25 «**Агляд. Надзвычайнае здарэнне**»
 16.25 **Серыял «Вялікая прагулка»**
 19.40 **Серыял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела-3»**
 20.45 **Серыял «Астролаг»**

9.30, 20.15, 23.00, 1.45 **Ралі-рэйд «Дакар»**
 10.15 **Санны спорт. Кубак свету**
 10.45, 15.15 **Біятлон. Кубак свету**
 11.30, 14.30 **Горныя лыжы**
 13.00, 17.45 **Тэніс. Турнір WTA**
 18.45, 20.00, 1.15 **Футбол. Скакі на лыжах з трампліна. Кубак свету**
 20.30 **Дартс. Чэмпіянат свету**
 23.45 **Самыя дужыя людзі планеты**
 0.45 **Экстрэмальны спорт**
 1.30 **Вось гэта дзіва!!!**

6.00 «**Сёння раніца**»
 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння**
 9.05 «**Следства вялі...**»
 10.25 «**Шчырае прызнанне**»
 10.55 **Серыял «Міс Марпл»**
 13.30 **Серыял «Урачэбная тайна»**
 15.30, 18.25 «**Агляд. Надзвычайнае здарэнне**»
 16.25 **Серыял «Вялікая прагулка»**
 19.40 **Серыял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела-3»**
 20.45 **Серыял «Астролаг»**

ФІЛЬМ ДНЯ

ПЕРШЫ 23.55 «ПЯЦЬ ПАЛЬЦАЎ» (ЗША, 2006 г.)

Малады таленавіты джаз-піяніст прыязджае ў Марока, каб удзельнічаць у праграме даламогі галадоўчым дзеям. Аднак ён аказваецца ахвярай тэрырыстаў. Верхавод бандытаў прапануе яму інтэлектуальны паядынак: пры кожным няправільным адказе на пытанне Марцін будзе страчана адзін палец на руцэ...
Рэжысёр — Лорэнс Малкін. **У ролях:** Раян Філіп, Лорэнс Фішборн, Торыя Хоуд, Колм Міні, Джына Торэс, Мімі Ферэр.

12.10 **Аркадзіў Укупнік** у праграме «Запрашае Барыс Ноткін»
 12.40 «**Фабрыка думкі**». Ідэя для Расіі.
 13.50 «**Маскоўскія профі**». Настаўнікі.
 14.15 «**Гісторыя дзяржавы Расійскай**»
 14.25 «**Скандальнае жыццё з Вольгай Б.** «Галоўнае — прыпаркавацца»
 15.15 «**Гісторыя дзяржавы Расійскай**»
 15.20 **Камедыя «На Дзюрыбасайскай добрае надвор'е, або На Брайтан-Біч зноў ідуць дажджы»**
 18.00 **Маст. фільм**
 20.20 **Маст. фільм**
 22.25 «**Новы Год у коле сяброў**»
 0.35 **Маст. фільм**
 2.45 **Маст. фільм «Асоба французскай нацыянальнасці»**
 4.25 **Мультфільм**

ФІЛЬМ ДНЯ

РАСІЯ 22.20 «ПРАКЛЁН НЕФРЫТАВАГА СКАРПІЁНА» (ЗША—ГЕРМАНИЯ, 2001 г.)

Следчы страхавога агенства Брыгз быў адным з лепшых супрацоўнікаў, пакуль у яго не прынялі малодшую, але вопытную і працавітую мс Джэральд. Гэтыя двое вельмі неадольваюць адно аднаго, але аднойчы аказваюцца ў кампаніі калег у клубе, дзе адзін фокуснік праводзіць сеанс гіпнозу.
Рэжысёр — Вудзі Алэн. **У ролях:** Вудзі Алэн, Дэн Эйжрыд, Хелен Хант, Браян Маркінсон, Уолес Шоун, Дэвід Гдген Сірс, Джон Тормі, Джон Шах.

7.00, 11.00, 14.00 **Весткі**
 7.10 **Камедыя «Шкура»**
 8.30 **Мультсерыял «Огі і прусакі»**
 8.55 «**Дыялогі пра жывёл**»
 9.25 «**Смехаланарама**»
 10.10 «**Сто да аднаго**»
 11.15 «**Сам сабе рэжысёр**»
 12.10 «**Уладар розуму**»
 12.40 «**Формула ўлады**»
 13.10 «**Пакрой смеху**»
 14.20 **Камедыя «Самалёт ляціць у Расію»**
 16.15 «**Іронія лёсу Юрыя Якаўлева**»
 17.10 «**Смяцця дазваляецца**»

ФІЛЬМ ДНЯ

ПЕРШЫ 21.40 «ПЕРСАНАЖ» (ЗША, 2006 г.)

Што атрымаецца, калі спалучыць дзіцячую актыўнасць, схільнасць да прыгод і гульні, а таксама прапаганду здаровага ладу жыцця, надзвычай актуальную ў год здароўя? Адказаў, напэўна, можа быць многа. Тэлеканал «ЛAD» падрыхтаваў свой 6 студзеня старты спартыўна-гульнявую шоу для дзяцей і падлеткаў «Бухта капітанаў».

Між іншым, суарганізатарамі конкурсу — дакладней, рэспубліканскіх спартыўна-гульнявых каманд — выступілі разам з Белтэлерадыёкампаніяй два дзяржаўныя ведамствы: Міністэрства адукацыі і Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь. Паводле правілаў, на працягу некалькіх месяцаў 21 каманда (па тры з кожнай вобласці і тры ад Мінска) будзе змагацца за галоўны прыз праекта «Бухта капітанаў». У склад кожнай каманды ўваходзіць 8 чалавек, пароўну хлопцаў і дзяўчат, а кожная гульня складаецца з 7 разнастайных конкурсаў — не толькі спартыўных, але таксама творчых і інтэлектуальных. У эфіры каманды будуць з'яўляцца парамі: пераможца працягнуць спартыўны тур, той, хто праіграе — выбывае з гульні. Праўда, улічваючы нячотную колькасць камандаў, адной з іх пашанцавала — па выніках жараб'ёўкі яна прайшла ўжо ў наступны тур.

Камандныя эстафеты праходзяць пад пільным наглядом вядучых — прадзірлівага Камандора (яго ролю выконвае Арсеній Сядоў, вядучы «Радусь-FM»), і добразычлівага Юнгі (12-гадовая Маша Рудная, прызёрка турніраў па спартыўных танцах).

ФІЛЬМ ДНЯ

ПЕРШЫ 21.40 «ПЕРСАНАЖ» (ЗША, 2006 г.)

Узнагароды: прэмія Нацыянальнага савета кінааглядаў (ЗША, 2007 г.).
 Письменніца Карэн Зіфэль заканчвае свой апошні раман аб адзіночным чалавеку Гаральдзе Крыку. Яна нават не падарэе аб тым, што яе персанаж абсалютна рэальны!
Рэжысёр — Марк Форстар. **У ролях:** Уіл Ферал, Дасцін Хофман, Куні Лаціфа, Эма Томпсан, Мэгі Джыленхал, Гай Мсі, Марта Эспіноза.

БЕЛАРУСКІЯ ПРЫВАТНЫЯ ГЕРБЫ

Ліс

У чырвоным полі срэбная страла без апярэння, наканечнікам дагары, дзвойца перакрываючая. Над ёй у залатой кароне паўліса залатого.
 Гербам ЛІС карысталіся: Альшэўскі, Асяндюўскі, Аўгустовічы, Бароўскі, Вайцхоўскі, Ваньковіч, Варанковіч, Варановіч, Варатынеч, Васнціючы, Верашчака, Вольскі, Гембіцкі/Губіцкі, Глінскі, Гродскі, Грыва, Грыгаровіч, Дабкевіч, Даравольскі, Даніловіч, Дарашкевіч, Еджа-Наркевіч, Забала, Завадскі, Залескі, Запаснік, Змачынскі, Змачыцкі, Казакі, Казлоўскі, Калеснік, Камароўскі, Канстанціновіч, Каржанеўскі, Касінскі, Касмоўскі, Контрык, Корсак, Кульчыцкі, Кутлюўскі, Лісоўскі, Лукашэвіч, Лятэцкі, Ляцкевіч, Мядзьніцкі, Маркуці, Макарэвіч, Мамонін, Мацэвіч, Міхневіч, Міцкевіч, Мядзьніцкі, Нарбут, Некраш, Немчыновіч, Парэцкі, Пятроўскі, Рудніцкі, Рушыцкі, Салега, Сікорскі, Свірскі, Слупскі, Свентаполскі, Сяўковіч, Тымніцкі, Урубельскі, Філіповіч, Хамінскі, Хамантоўскі/Хамутоўскі, Цашкоўскі, Чарнецкі, Чарноцкі, Чахоўскі, Чыж, Юрэвіч, Юшкевіч, Ягмін, Янчуўскі.

Лук

У чырвоным полі срэбны націгнуты лук стралою дагары.
 Гербам ЛУК карысталіся: Асановіч

беларускі народны календар

2008

Народны календар беларусаў – гэта сістэма сталых ці рухомых святаў, прысвяткаў, абрадаў, гульняў, звычайў, што замацаваны ў быццё і фальклоры праз спалучэнне язычніцкіх і хрысціянскіх кампанентаў; уключае традыцыйныя арыенцыры (хранімы) пераважна на сельскагаспадарчыя работы і адпачыны ў гадавым, сезонным, месчным і іншых цыклах-рытмах; утрымлівае традыцыйныя фэналагічныя, метэаралагічныя, астранамічныя, астралагічныя і іншыя календарныя веды, атрыманыя пераважна праз чалавечы вопыт.

У народным календары на 2008 (высакосны) год прадстаўлены асноўныя свята і прысвяткі з магчымымі кароткімі тлумачэннямі, прыкметамі і г.д. У праваслаўных свята замацаваны за старым, юліанскім, стылем, што мае 13 лішніх дзён. Дні, якія адзначаюць беларусы-католікі, выдзелены курсівам. Зорачкай (*) пазначаны свята "рухомай" царкоўнай пасхалі. У наступным, 2009 годзе Пасха (Вялікдзень) у праваслаўных – 19 красавіка, у католікаў 12 красавіка, у 2010-ым (супадзенне) – 4 красавіка.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

1/1. Новы год.
6/1. Першая, Пасная куцця. Перадкалядная вячэра. Які дзень, такі і год. *Тры Каралі.*
7/1. **Божае Нараджэнне.** Пачатак Калядаў. «Ой, Калядачка, бліны-ладачкі...». Нашэнне калядак «Звязды». Паказ батлейкі.
9/1. **Сцяпан.** «На святога Сцяпана вышэй слуга за пана» (у старадаўнія часы - дзень разліку гаспадара з наёмнымі работнікамі за год).
13/1. **Шчодрая куцця.** Пачатак Шчодрга тыдня. «Мароз, хадзі куццю есці».
14/1. **Васілле.** Новы год па старым стылі. «Сею, сею пасяваю, з Новым годам вас вітаю».
18/1. **Трэцяя, Галодная, Вадапасная куцця.**
19/1. **Вадохрышча.** «На Вадохрышча завітраха – на Вялікдзень таксама».
20/1. **Прывадохрышча** – заканчэнне Калядаў. Пачатак **Малой Вясельніцы** (да посту).
24/1. **Аксіння.** «Аксіння дарогу перамяце, а корм падмяце». **Фядос.** «На Фядоса цёпла».
25/1. **Тацяна.** Свята студэнтаў. *Павел.*
31/1. **Апанас, Гусінае свята.** Свята свойскай жывёлы. «Хавай нос у апанасеўскі мароз».

1/2. **Ігнат.** «На святога Ігната зіма багата».
2/2. **Грамніцы, Стрэчанне.** «Калі на Грамніцы напеўца певень вадзіць».
4/3. **Казімір.** «Святы Казімір дровы сякэць».
5/3. ***Лысы серада.** З'яўляюцца праталіны-залысіны.
6/3. ***Блакiтны чацвер.** Тумановы дзень.
7/3. ***Масляныя Дзяды, Дзедава пятніца, 8/3.** ***Дзедава субота (Бабы).** Прысячаецца памяці памерлых жанчын.
9/3. ***Масленіца.** Гуканне вясны. Сырапусны тыдзень. Янка, Паўраценне. Мядзведзь паварочаецца ў барлозе на другі бок.
11/2. **Ігнат.** «Ігнат Грамніца рад».
14/2. **Трыфан.** «На Трыфана зорна – вясна позняя». *Валянцін.* Свята закаханых.
15/2. **Грамніцы, Стрэчанне.** «Зіма з летам сустракалася...». «На Грамніцы палавіна зіміць».
18/2. **Агата.** Каровіна свята.
24/2. **Уласце.** Свята жывёлы. *Мацей.* «На Мацея дарога пацее», «На Мацея адліга – будзе мароз».
26/2. **Фачіня.** Заступніца ад хвароб.
28/2. **Масленіца** (гл. таксама 9 сак.).

3/3. *** Вясельніца.** Рабы, Развітальны тыдзень. Тыдзень перад Масленіцай.
4/3. **Казімір.** «Святы Казімір дровы сякэць».
5/3. ***Лысы серада.** З'яўляюцца праталіны-залысіны.
6/3. ***Блакiтны чацвер.** Тумановы дзень.
7/3. ***Масляныя Дзяды, Дзедава пятніца, 8/3.** ***Дзедава субота (Бабы).** Прысячаецца памяці памерлых жанчын.
9/3. ***Масленіца.** Гуканне вясны. Сырапусны тыдзень. Янка, Паўраценне. Мядзведзь паварочаецца ў барлозе на другі бок.
10/3. **Сорак пакутнікаў.** *Паласказуб. Першы дзень Вялікага посту. «Паласкалі зубы гарлакаю», бо далей ужо забаранялася яе ўжываць.
13/3. **Васіль Капальнік.** Са стрэх капае. *Крывы чацвер. Валосся. Кульг жыўёлы.
14/3. **Аўдоця Вясноўка.** Гуканне вясны. «На Аўдокі голы бокі». (1.03 Новы год у мінулым)
15/3. **Хвядот.** «На Хвядота занос – усё сена знясе».
16/3. ***Зборніца, Ізбор.** Селянін пачынае збірацца ў поле. «На святы Ізбор – бяжыць вада з гор». **Нядзеля Пальмова.*
17/3. **Герасім Гракоўнік.** Дзень прылёту гракоў.
19/3. **Язэл.** «На Язэла пагода – год ураджайны».
22/3. **Саракі.** Прылятае 40 выраяў. «Святыя Саракі ў поле саху валаклі».
23/3. **ВЯЛІКДЗЕНЬ***
25/3. **Рыгор.** «На Рыгора зіма ідзе ў мора». *Дабравешчанне, Звеставанне.* «І птушка гнязда не кладзе». Прылёт бусла. Гуканне вясны.
30/3. **Аляксеі Цёплы.** «На Цёплага Аляксея рыба ідзе на нераст, карова на верас, а бортнік на хвою».
31/3. ***Пачатак Хростовага тыдня.** Засеўкі.

1/4. **Дар'я Вясення.** Адбельвалі палотны.
2/4. ***Серадапосце.** Выпеклі «храстыцы» (печыва ў выглядзе сельскагаспадарчых прылад).
6/4. **Камаедзіца.** Свята мядзведзя (выпеклі рытуальную страву «для мядзведзя».)
7/4. **Благавешчанне.** «Благавешчанне без ластавак – халоднае лета».
*Радаўніца. «На Радаўніцу да абеду пашуць, па абеду плачуць, а к вечару скачуць».
7/5. **Алісей.** «Прышоў Алісей – авёс пасей».
8/5. **Марк. Станіслаў.** «Сей лён на Станіслава - вырасце, як лава».
10/5. **Ярыпавіца.** Свята Ярылы.
11/5. ***Сёмуха, Сьход Святога Духа.** Свята зеляніны.
13/5. **Якуб.** «На Якуба грэе любя».
14/5. **Макарэй.** Абрады ля вады.
15/5. **Барыс.** Алякун поля і жывёлы.
19/5. ***Пераплаўны, Чарвівы тыдзень.** «Не трэба садзіць, бо зяядуць чэрві».
20/5. **Антоній.** «На святы Антоній сей авёс для коней, а як удасца, дык і прадасца».
21/5. **Іван Веснавы.** Алякун земляроба. «На Івана каласок, а на Пятра піражок».
22/5. **Мікола Веснавы.** Свята пастухоў. **Алёна.** «Сей лён на Алену – вырасце па калена». ***Свята Божага цела.**
24/5. **Макей.** Кірыла і Мяфод. «Мокра на Макея — і лета не прасушыць...»
27/5. **Сідары.** «Прышлі Сідары – прышлі і сіверы»
28/5. **Пахом.** «Сей агуркі на Пахом – будзеш насіць мяхом».
29/5. **Магдалена.** Зязюльку прысылае.
30/5. ***Градабойцы, Ледавіты дзень.** Засцярога ад граду.
31/5. **Шэсць дзеў.** Фядот. Лён сей позні на Шэсць дзеў.

3/6. **Алёна, Ульяна.** Дзень лёну.
4/6. **Васілік.** «Ад Васіліска і салавей блізка».
5/6. **Дзень Ефрасіні Полацакй.** *Ушэсце. Абрад «Ваджэнне стралы».
7/6. **Ян.** «Рой перад Янам – пчалар будзе панам».
13/6. **Ерамей. Антоній.** Алякун коней.
14/6. **Юстын і Харытон.** «Юстын цягне ўверх каноплі, а Харытон – лён».
*Сёмушныя Дзяды, Духова, Зялёная субота.
15/6. ***Сёмуха, Тройца.** Кульг продкаў і расліннасці. Абрад «Ваджэнне Куста».
16/6. ***Русальніца.** Праводзіны вясны. «На Граннай нядзелі Русалкі сядзелі».
17/6. ***Конскі Вялікдзень.** Свята коней.
18/6. ***Градабой. Серада Русаль.** Абрад здабычы «жывога агню».
19/6. ***Наўская Тройца.** Памінальны дзень. «Абліваха. Абрад аблівання вадоў».
21/6. **Тодар.** На Тодара раса – канпель паласа.
22/6. **Кірыла.** Дзень сонцастаяння. *Русальчыны розыгры. Засцярагаліся ад русалак. ***Пятроўка.** Пост да 11 ліпеня. Пятроўка-галадоўка.
23/6. **Купала.** У старажытныя часы – Новы год.
24/6. **Ян Купальны.** «Сонца грае».
25/6. **Анапрэй.** «Хто на Нупрэя пасее грэч, той будзе бліны печ».
26/6. **Акуліна Грачышніца.** Задзярыхавост (каровы «зыхуюць»). ***Дзевятнік** (чацвер дзевятага тыдня пасля Вялікадня).
27/6. ***Дзевятуха.** Ахоўныя абрады ад навалыніцы.
28/6. **Амос.** «Прышоў Амос – цягне угору авёс».
29/6. **Пятрок.** «Да Пятра зязюльцы кукаваці».

3/7. ***Дзевятнік.** «Дзевятнік гнаі возіць».
4/7. ***Дзевятка.** Косы точыць. Жыта пасявае.
6/7. **Купалле.** Свята Сонца і каханых.
7/7. **Іван Купала.** «Учора была Купала, а сёння Іван».
10/7. **Самсон. Сем братоў.** «На Самсона дождж — сем тыдняў то жо». «Сем братоў варожаць, колькі тыдняў пагоды».
12/7. **Пятро.** Свята заканчэння Купалля. «Прышоў Пятрок — апаў лісток, прыйдзе Ілля — ападуць і два».
13/7. **Паўпятро.** Дзень талакі. Дапамагаюць талакой. **Сымон.**
14/7. **Кузьма і Дзям'ян.** Свята кавалёў. «Святы Пятро жыта спеліць, святы Кузьма сярпы робіць, а святы Дзям'ян сена грабе».
17/7. **Андрэй.** «Авёс у святкі, а на грэцці і кашулі няма». «Андрэй усіх мудрай».
18/7. **Свята Месяца.** «Месяц гуляе».
25/7. **Якуб.** «На Якуба хлеба поўна губа».
26/7. **Гаўрылей.** Засцярога ад граду. **Ганна.** Снапы кладзе.
27/7. **Серпавіца, Шыпілінка** (пятніца перад Іллем). Дзень зазубрывання (вастрэння) сярпоў.
29/7. **Афінаген.** Заціхаюць птушкі.

1/8. **Макрыны.** «Глядзі восень па Макрыні».
2/8. **Ілля.** Свята дажджоў і навалыніц. «Ілля нарабіў гнілля», «Укінуў у воду кусок лёду».
4/8. **Мар'я.** «Магдалена – вады па калена».
6/8. **Барыс.** «Барыс і Глеб – паспеў хлеб».
7/8. **Ганны.** «Святы Ганны бабі стаўляюць».
9/8. **Палікоп. Панцеляймон.**
11/8. **Лаўрын.** «На Лаўрына спашай да млына».
12/8. **Сіла.** Жыта сей.
14/8. **Макавей, Перцы Спас.** Свята маку і мёду. **Спаўсяка.** Пост да 28 жніўня.
15/8. **Базыль.** «Базыль авечкам воўну дае». **Прачыстая, Зелыная.** «Прышла Прачыста – стала поле чыста».
16/8. **Антоні Віхравей. Рох.** «Кірмаш на паненак».
19/8. **Яблычны Спас.** Свята садавіны.
23/8. **Лаўрэн** – свята млынара.
24/8. **Баўтрамей.** «Святы Баўтрамей высылае буслоў па дзяцей».
28/8. **Прачыстая.** Свята ўраджая.
29/8. **Троці Спас.** Свята хлеба. **Ян.**
30/8. **Міроны Ветрагоны.**
31/8. **Флор і Лаўр.** Свята коней.

5/9. **Лупа.** «Сей на Лупа – будзе жыта купа».
7/9. **Баўтрамей.** «Жыта на зіму сей».
8/9. **Другая Прачыстая.** «Меншая Прачыста – канчай сяець начыста».
10/9. **Мацей.** Абаронца ад п'янства.
11/9. **Калінавік, Іван Крываўнік.**
13/9. **Кіпрыян.** Журавель збіраецца ў вырай.
14/9. **Сымон.** Абрад «жаныцьбы коміна». **Узвіжанне.** Закрываюць зямлі.
Бабіна лета.
19/9. **Цуды, Міхал.** «Міхал з поля спіхаў».
21/9. **Багач, Нараджэнне Божае Маці.** Свята заканчэння ўборкі збожжавых. Засідкі.
24/9. **Тадора.** «На Тадору усякае лета заканчваецца».
26/9. **Стаўроўскія Дзяды.**
27/9. **Звіжанне.** Свята закрывання зямлі на зіму. Гадзюкі і вужы збіраюцца ў клубкі.
29/9. **Міхал.** «Калі на Міхала з поўначы вецерае, то не май на надвор'е надзеі». **Сіцыян.** «Святы Сацыян да ляны пасцілаў»

2/10. **Зосім.** Журавіны на Зосіма ўздымаюцца – мароз на Пакровы ўдарыць.
3/10. **Астап, Астаф'я.** Прыкметы па ветры: паўночны — на холад, паўднёвы — на цяпло, заходні — на дождж, усходні — на сухое надвор'е.
4/10. **Пранцішак, Францішак.** «На Пранцішка зярнят шукае ў полі мышак».
8/10. **Сяргей. Жалезны тыдзень.** Змазвалі, чысцілі жалезныя рэчы.
9/10. **Іван Шаптун, Іван Кураед, Багаслоў.** Шапталіс сваі пра нявестаў.
14/10. **Пакровы, Трэцяя Прачыстая.** Вясельная пара. «Свята Пакрова, пакрыў зямельку лісточкам, а галоўку – вяночкакам». «Пакровы – зарыкалі каровы».
21/10. **Трыфан, Пелагея. Зміцер.** «Трыфан кажух латае, Пелагея рукавічкі вяжа».
25/10. **Марцін** – свята млынароў.
28/10. **Сымон і Юда. Параскева Патніцкая.** «Сымон з Юдаю працу ў полі канчаюць, хаты аглядаюць».
29/10. **Лонгін.** Збавіцель ад хвароб вачэй.
30/10. **Паклоны.** Дзень адбівання лаконаў пакутніку Андрэю Крыцкаму.
31/10. **Лука. Лукаш.** «Хто сее да Луці, не будзе мець ні хлеба, ні мукі». Дзень іканіцаў. **Юльян** – ахоўнік дзяцей.

1/11. **Усе свята.** Памінальны дзень. **Змітраўскія Дзяды. Асяніны.** «Святыя дзяды, завём вас...».
2/11. **Задзішны дзень.** Памінальны дзень.
4/11. **Казанская.** Да Казанскай — не зіма, а пасля — не восень.
8/11. **Зміцер.** «Да Змітра дзеўка хітра». Канец надзеі выйсці замуж у гэтым годзе.
9/11. **Тодар.** «На Тадора поўна камора».
10/11. **Параскі.** Алякунка жанчын і рукадзелля.
11/11. **Настуся.** Настуся стрыжэ авечкі. **Марцін.**
12/11. **Артошка.** Пачатак прадзеньня.
14/11. **Кузьма-Дзям'ян.** Алякун земляробства, кавалёў і вясельня.
21/11. **Міхайлаў дзень.** Абаронца ад грому. Мядзведзі ідуць у спячку.
22/11. **Матрона.** «З Матроны становіцца зіма».
22/11. **Хвядар Студзенец.**
25/11. **Іван Міласцівы.** Дзень падарункаў. **Кацярыны.** «Кацярына забрала лета».
27(14)/11. **Юстыніян.** Піліп – пярэдадзень Піліпаўскага посту (да 7 студзеня).
28/11. **Піліпаўка** – перадкалядны пост.
29/11. **Мацей.** «На Мацея зіма паце».
30/11. **Андрэй.** Дзевочае свята. Дзень варажбы дзядучат аб будучым замужжы. **Адвент.** Перадкалядны пост.

4/12. **Увядзенне.** «Збіраюцца гайнёю», «вездзяцца» ваўкі. **Барбара.** «Барбара ноч урвала, а дзень надтачыла».
5/12. **Пракоп. Савы.** «Барбара мосціць, Савы цвікі войстрыць, а Мікола прыбівае».
6/12. **Матрыхваны.** Не пралі. **Мікола.**
7/12. **Кацярыны.** «Забрала край лета».
9/12. **Юр'е Зімовы.** Юра мосціць. **Ганны.**
13/12. **Андросы, Андрэйкі.** Варажылі.
14/12. **Навум.** «Парок Навум наставіць на вум». Сяляне ў гэты дзень пачыналі вучыць грамаце сваіх дзяцей.
17/12. **Варвары.** «Мікола і Варвара ноч урвала».
18/12. **Савы, Міколіні бацька.** «Сава мосце, а Мікола годдзе».
19/12. **Мікола Зімовы.** «Без Міколы не бывае ні зімы, ні лета». «Мікола марозам годдзе».
22/12. **Ганны.** «Ганкі – сядайце на санкі».
24/12. **Пасная куцця.** Пачатак Калядаў (да 6 студзеня).
25/12. **Спірыдон Сонцаварот. Божае Нараджэнне.**
26/12. **Сцяпан.** «Кожны сабе — пан». Дзень разліку з батракамі.
31/12. **Марк. Багатая куцця. Сільвестр.**

студзень

люты

сакавік

красавік

маі

чэрвень

ліпень

жнівень

верасень

кастрычнік

лістапад

снежань

П	7	14	21	28	
А	1	8	15	22	29
С	2	9	16	23	30
Ч	3	10	17	24	31
П	4	11	18	25	
С	5	12	19	26	
Н	6	13	20	27	

	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	
	3	10	17	24	

	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	3	10	17	24	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30

	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	2	9	16	23	30
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	

	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	

	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29

П	7	14	21	28	
А	1	8	15	22	29
С	2	9	16	23	30
Ч	3	10	17	24	31
П	4	11	18	25	
С	5	12	19	26	
Н	6	13	20	27	

	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	

	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	

	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	1		

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыйны майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

МАСАВЫ КОНКУРС РАШЭННЯЎ

Заданне № 13. Мат за чатыры хадзі. (5+2).

Заданне № 14. Мат за чатыры хадзі. (7+7).

Час на рашэнне — два тыдні з дня апублікавання заданняў.

ПРАВЕЦЕ ВАШЫ АДКАЗЫ
Змяшчаем рашэнні трохадвака з конкурсу, апублікаваных у газеце 28 лістапада.

№ 6. 1. Лf7! -- 2. Лd5+ ed 3. Лe7x; 1. ... Сd8 2. Кa7, 1. ... Сd6 2. Кa3, 1. ... Сf8 2. Кf4, 1. ... Сf6 2. Кf2, 1. ... Сg5 2. Кg1, 1. Кa7? Кd8! 1. Кa3? Кd6! 1. Кg1 Кg5! (Сg5? 2. Лf7!) 1. Кf2? Кf6! 1. Кf4 Кf8!

№ 7. Сс6! Крc3 2. Кe4+, 1. ... Крa3 2. Кb5+, 1. ... Крa5 2. Кc4+, 1. ... Крc5 2. Кb7+, 1. ... Крa4 2. Кc8!

№ 8. 1. Лсc5! -- 2. Кe5 1. ... Лed3 2. Сa3! 1. ... Лсd3 2. Сc3! 1. ... Кed3 Сe1! 1. ... Кcd3 Сc1! 1. ... Кg2 2. Лe5+.

Адказы на заданні даслалі нашы актыўныя ўдзельнікі: Юрый Бандарэнка (Магілёў), Віктар Быкаў і Сяргей Гурыновіч (Абодва — Мінск), Іван Козел (Мазырскі раён), Аляксандр Марцэлеў (Шчучынскі раён), Генадзь Мігаль (Кобрын), Анатоль Прымошнік (Віцебск), Алег Чарневіч (Барань), Пётр Шчымялюк (Бялыніцкі раён), Мікалай Янчуч (Мінск) і іншыя.

ПАРТЫ — ЛАЎРАТЫ
Наступная партыя, якую згулялі геніяльны расійскі шахматыст Міхаіл Чыгорын, увайшла ў скарбніцу шахматнага майстэрства. Яна прызнана найпрыгожэйшай на міжнародным турніры ў Парыжы ў 1900 годзе.

Чыгорын — Мартамер. Венская партыя. 1. e4 e5 2. Кc3 Кc6 3. f4 ef 4. d4 Фh4+ 5. Крe2 d5 6. ed Сg4+ 7. Кf3 Кf2+ 8. dc Кf6 9. Фе1! Леb+ 10. Крd2 Фh5 11. Фf2 Сb4 12. Сd3 Леz 13. cb+ Крb8 14. Ке5! Толькі гэты ход падкрэслівае перавагу белых. Наступная стадыя гульні мае фарсированы характар. 14. ... Ле2+ 15. Фе2! Сe2 16. Сe2 Ке4+ 17. Крd3 Кf2+ 18. Крc4! Фh6 19. Cf3! c5 20. Кd7+ Крc7 21. Сf4+ Фf4 22. Кd5+ Крd7 23. Кf4 Кh1 24. dcl Са5 25. b4! Сc7 26. Лад1+ Крe8 27. Сс6+. Чорныя здаліся.

Калі б чорныя згулялі 16. ... Сc3+ 17. bc Ке4+ 18. Крd1, або 18. Крd3 Кf2+ і г. д., то яны маглі фарсирована нічыю.

МАГІЛЕЎСКАЯ КАЛЯДНАЯ БАТЛЕЙКА

расказвае гісторыю нараджэння Хрыста і як лячыць панскія хваробы

Калядную п'еску «Цар Ірад» і вясёлыя ігрывыя паказавыя ў сьвятых магилёўскім школьнікам. Батлейка — калядная праект Магілёўскага мастацкага музея імя Паўла Масленнікава.

Падобная батлейка ў XIX стагоддзі каліяся па магилёўскай зямлі, па гарадскіх плошчах і вясковых хатах. Арыгінал батлейкі захоўваецца ў Дзяржаўным музеі этнаграфіі ў Санкт-Пецярбургу. Беларускі мастак Алена Іванчанка і Міхаіл Шапаленка з'ездзілі ў Расію, знялі памеры, паглядзелі тэялягію вырабу лялек і зрабілі дакладную копію батлейкі. Ад старажытнай яна адрозніваецца тым, што сучасным асвятленнем.

Прыгожая вялікая скрыня з каляднай зоркай уверх. Два паверхі: на першым «жывуць» Марыя, Іосиф і немаўля Ісус, а таксама прыгожы анёл. Другі паверх — нібыта грашная зямля: цар Ірад, тры каралі і жаўнер. Гэта персанажы старадаўняй п'есы «Цар Ірад», тэкст якой дайшоў да нас праз стагоддзі.

— Батлейка — гэта сярэднявечны ляльчыны тэатр, — расказвае ўважлівым вучням школы № 2 на меснікі дырэктара музея Святлана Строгіна. — Ён вядомы з канца XVI стагоддзя. У Беларусі батлейку прывезлі іезуіты з Германіі і Польшчы. З тых далёкіх часоў батлейка амаль што не змянялася.

Дзеці чакаюць паказу. Святлана спрытна рухае лялькі ў батлейцы і артыстычна чытае тэкст. Школьнікі на секунду заміраюць, калі Смертка адрэзае касой галаву Іраду, а пасля паказу просіць патрымаць у руках чорную ляльку Нанчысічка.

І дарослыя, і дзеці разам рагоўчаюць на інтэрмедзі пад красамую

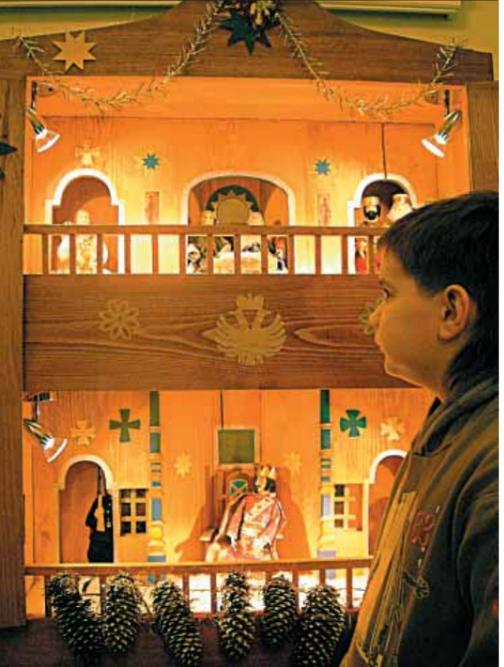
най назвай «Можам вас навучыць, як панскія хваробы лячыць». Там усяго два персанажы: паненка і доктар. Затое які тэкст!

Паненка скардзіцца доктару, напрыклад, на страту вагі — маўляў, схуднела, стала на сукуцы больш складка. А той ёй раіць «шалфею і пяць разоў па шыі». Такія ж арыгінальныя рэцэпты ад галаўнога болю — «абрыць галаву», і ад зубнога — «узьяць у рот шышку».

Нацяжка ўявіць, што паненцы становіцца ледвай ужо толькі ад слоў, і яна радасна танчыць беларускую польку разам з арыгінальным доктарам.

А ёсць яшчэ адна папулярная інтэрмедзі «Баба і чорт»: там чорт штурхае рознымі спосабамі бабу працаваць на Каляды, а рабіць у сьвятых забараняюць царкоўныя і народныя традыцыі.

Паглядзець калядную батлейку прыходзяць у музей школьнікі цэ-

Ілона ІВАНОВА.

Пасля сустрэчы Новага года сустракаюць два маржы:

- Нешта ты дрэнна выглядаеш, хіба захварэў?
- Ды на Новы год жонка ўгаварыла на Канары паехаць, там, мабыць, на пляжы і прадзэмула.
- Дык хутчэй у палонку!
- Бягу ўжо...

— Ну, як Новы год сустрэў?

— Як падарунак...

— Гэта я?

— Усю ноч пад ёлкай пралажыў...

А зараз здагадайцеся, што адказалі 99 працэнтаў распандаў?!

Пасля сустрэчы Новага года жонка спрачаецца з мужам, каму з іх мыць посуд:

- Давы і зараз мыць посуд на чарзе! У гэтым годзе — твая чарга!

Мужык прачынаецца раницай, пятаецца ў жонкі:

- Якое сёння чысло?
- Другога студзеня.
- А што, першага і не было?!

Новы год. Тэлерэпарцёр на вуліцы пятаецца ў аднаго з тых, хто святкуюць:

- Што вы можаце сказаць аб сённяшнім свяце?
- Ды пайшоў ты...
- Рэпарцёр:
- І так ва ўсім горадзе: жарты, смех, вяселлясы!

1 студзеня ў 9 гадзін раница тэлефонны званок.

- Алё, хто гэта?
- Добры дзень, гэта навагодняе сацпытанне...

СЁННЯ

Усход Запад Даўжыня дзень

Мінск	8.27	16.02	7.35
Віцебск	8.24	15.45	7.21
Магілёў	8.17	15.53	7.36
Гомель	8.06	15.57	7.51
Гродна	8.41	16.19	7.38
Брэст	8.33	16.27	7.54

Месяц
Апошняя квадрант.
Месяц у сюзор'і Скарпіёна.

Імяніны
Пр. Зоіца, Паўла, К. Эміліяна, Эдуарда, Яна.

НАДВОР'Е на заўтра

Віцебск: -10...-14°C
Мінск: -11...-9°C
Магілёў: -15...-13°C
Гродна: -12...-10°C
Брэст: -10...-8°C
Гомель: -15...-13°C

Геамагнітныя ўзрушэнні

2 сака. 5 сака. 8 сака. 11 сака. 14 сака. 17 сака. 20 сака. 23 сака.

...у суседзях

Варшава	-3...-1°C
Вільнюс	-8...-7°C
Масква	-9...-7°C
Мінеў	-9...-7°C
Рыга	-8...-7°C
С-Пецярбург	-14...-12°C
С-Пецярбург	-12...-10°C

5 студзеня

1919 год — праз чатыры дні пасля абвяснення БССР першы савецкі ўрад Беларусі пераехаў са Смаленска ў Мінск.

1930 год — ЦК ВКП (б) прыняў курс на паскораную калектывізацыю сельскай гаспадаркі. Калектывізацыя, якая праводзілася фарсированымі тэмпамі з шырокім выкарыстаннем гвалтоўных метадаў і рэпрэсій у дачыненні да сялянства, прывяла да значнага разбурэння вытворчых сіл, скарачэння сельгасвытворчасці, масавага голоду 1932—1933 гадоў ва Украіне, на Паўночным Каўказе, у Паволжы і іншых раёнах.

«Неўтаймоўнага каханніа неабходна баяцца гэтак жа, як і нянавісці. Калі каханне ічырвае, яно заўсёды яснае і спакійнае».

Генры Дэвід Таро (1817—1862), амерыканскі пісьменнік.

500 «ЛІТОЎСКІХ» МАЗАЎ

Паспяхова працуе ў Літве зборная вытворчасць Мінскага аўтамабільнага заводу. У 2007 годзе з канвеера сшыло каля 500 гурузавікоў. 10 прадстаўнікоў МАЗа ў Літве прадаюць машыны не толькі гэтай краіне, але і Латвіі, Эстоніі, Чэхіі, Славакіі, Польшчы, дабраўся нават да Іспаніі.

Наталія ЛАЗАРАВА, «Мінск-Навіны».

ОАО «Глубоцкі мясакамбінат» купіць аўтамабіль МАЗ-5433 или МАЗ-54329 (сведельны тэах) 6—8 тыс. у.в. Контактны тэл. 8 029 818 60 51.

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ СКАНВОРД (22 снежня).

Па гарызанталі: Саксафон. Лубок. Мора. Ахот. Блін. Ака. След. Лава. Аут. Ястык. Жалейка. Вар. Ясак. Астра. Эрг. Каасу. Пурга. Карэта. Лага. Даміно. Амар. Дар. Кабура. Скат. Платан. Лато. Лаз. Скрыпка. Па вертыкалі: Секанс. Жар. Эпас. Перл. Круг. Град. Айва. Адагт. Лаўка. Кадр. Сяло. Тарка. Скала. Уран. Замок. Таз. Кубак. Абат. Ода. Нос. Кіт. Кок. Банан. Ястраб. Артыст. Эму. Аратар. Гітара. Кока. Арабеска.

СКАНВОРД (29 снежня). Па гарызанталі: Тэлевізар. Гамак. Гало. Юнак. Маёр. Кум. Брат. Штык. Рэч. Нарад. Акарына. Бар. Сак. Арат. Фунт. «Карагод». Марка. Плякат. Фар. «Вьюмова». Кара. Каа. Кратар. Аніс. Фрагат. Сала. Чай. Рэнгат. Па вертыкалі: Агалубка. Гумар. Тавар. Нар. Трак. Рыба. Альфа. Арана. Кава. Туга. Чарка. Адрас. Алюр. Раман. Гай. Лімон. Ідал. Аўг. Тар. Кок. Апак. Агно. Сабака. Кармар. Кат. Кашара. Калым. «Дуэт». «Старыст».

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

Сустракаем Каляды

Следам за католікамі, якія адсвяткавалі Каляды 25 снежня, надыйшоў час і праваслаўным адзначыць адно з самых вялікіх хрысціянскіх свят.

Каляды для ўсіх нас — асаблівы час, калі кожны чалавек імкнецца адчуць мір, радасць і дабро, тую атмасферу, што пануе ў сьвеце, які святкуе Ражджаство Хрыстова. Гэтыя светлыя дні мы заўсёды стараемся прасвеціць у сям'і, атрымаць асаляду ад цеплыні і ўтульнасці роднага дома.

На святковым стале, па традыцыі, павінна быць дванаццаць страў — менавіта столькі дзён доўжыцца калядныя святы. Абавязкова — узвар і куца, а цэнтрам трапезы можа быць якая-небудзь мясная страва, напрыклад, запечаная гусь. А яшчэ па старадаўнім звычаі пачынаюць у выглядзе фігурак розных звяроў і птушак, кексы. Напярэдадні свята Ражджаства Хрыстова прапануюць некалькі рэцэптаў смачных страў.

УЗВАР
Сушафрукты (па 50 г яблыкаў і груш, па 30 г розных грыбкіх арэхаў ці панірованых сухофруктаў, 200 г цукратаў, па 100 г курагі, чарнасліва, рызыкна, маку.

Пшаніцу добра прамываюць і замачваюць на ноч у халоднай вадзе. Зранку пакладзіце падрытваную пшаніцу ў каструлю і варыце да гатоўнасці 2—3 гадзіны, каб пшаніца стала мяккай, але захавала форму. Чарнасліў і курагу дробна парэжце, арахі пачынаюць. Мак заварыце кіпенем, ваду праз 5—10 хвілін зліце. Да астыялай пшаніцы дадайце мёд, мак, сушафрукты, цукаты, тоўчаныя арахі, усё старанна перамяшайце. Куцаю пакладзіце ў салатнік, добра прымяніце і перавярніце салатнік на вялікую талерку. Зверху ўпрыгожце арахімі і цукатамі.

ГУСЬ З ЯБЛЫКАМІ
Гусь (каля 4 кг), 5 моцных яблыкаў, 4 ст. лыжкі мёду, 3 ст. лыжкі гарчыцы, 2 ст. лыжкі бальзамічнага воцата, 600 мл гарачага курынага бульёну, лаўровы ліст.

Разарэжце дужоку да 200 градусаў. Пакладзіце гусь на дошку грудкай уніз. Пры дапамога драўлянай шпакі замацавайце шырку на спіне. Унутр пакладзіце яблык,

разрэзаны напалам, звязьце ножкі, узважце птушку. У місачцы змяшайце мёд, воцат і гарчыцу. Гэтай сумесцю старанна змажце ўсю гусь. Добра пасаліце, прыпраўце. Пакладзіце гусь на глыбокую бляху, заліце 300 мл бульёну, накрыйце фольгай, пастаўце ў разгарэтую духоўку і гатуйце каля паўгадзіны. Тым часам разлічыце час прыгатавання. Улічыце, што на 450 г птушкі спатрэбіцца 20 хвілін запякання. Убавіце агонь у духоўцы да 180 градусаў і гатуйце гусь у адпаведнасці з вашымі разлікамі. У час гатавання не забывайце рэгулярна паліваць птушку вадкасцю, якая ўтварылася ў бялісе. Прыкладна за паўгадзіны да канца гатавання на бляху пакладзіце яблыкі. Па жаданні іх можна разрэзаць на часткі, выдаліць асяродак. Зніміце фольгу і запякайце птушку да прыгожага рымаўнага колеру. Гатовую гусь дастаўце з духоўкі, пакладзіце на талерку разам з яблыкамі. На гарнір можна падаць абсмажаную бульбу.

ВАЗЬМІЦЕ НА ЗАМЕТКУ

Пах Ражджаства на вашай кухні

Як вядома, прыемны пах паляпляе настрой. Чаму б нам самім не стварыць святковую атмасферу?

Вам спатрэбіцца: 5 вавалачкаў карыцы, некалькі лаўровых лістоў, 2 гваздзікі, па аднаму нарэзанаму лімону і апельсину.

У 1 л вады пакладзіце ўсе кампаненты. Кіпячце іх да таго часу, пакуль дом не напоўніцца цудоўным водарам. Вадкасць можна пераліць у слоік са шчыльнай накрывкай і выкарыстоўваць для паўторнага награвання.

ДЛЯ ВАШАЙ КАРЫСЦІ

Саграваюць жывёлы

У большасці хатніх жывёл сярэдняя тэмпература цела вышэйшая чым чалавека. Таму нашы любімыя коцікі і сабакі моцна выступаюць у ролі выдатнай жывой грэўкі. Прышоўшы дамоў з марозу, так прыемна палашчыць гарачага ката ці падсадыць на ногі вялікага цёплага сабаку. Жывёлы саграваюць нас сваім целам і энергіяй, а каты, напрыклад, здольныя палешчыць кровазварот чалавека спецыяльнымі вібрацыямі — сваім «фірмовым» мурлыканнем.

Апошнім часам вельмі папулярнымі сталі паясы з сабакінай шэрсці. Яны з'яўляюцца сапраўдным лекавым сродкам, які сагравае і масіруе скуру, аказвае эфект фізіятэрапеўтычных працэдур, якія паскарваюць кровазварот. Дзюкочу колючаму дзеянню сабакінага падшэрсці і яго паверхнева-актыўных рэчываў да месцаў, якія змерзлі, актыўна прылівае кроў, таму шкарпэткі і рукавічкі з сабакінай шэрсці рэкамендуецца насіць пры схільнасці да дрыжачкаў, дрэнным кровазваротам, а дзецям можна вязаць нават світары і апранаць іх на баваўняныя сарочкі.

У прычыне, шэрсць, атрыманая ад любога хатняга гадаванца, будзе аказваць сагравальнае дзеянне, аднак ёсць такія разнавіднасці шэрсці, якія цяжка са сваю мяккасцю і лёгкасцю, напрыклад, такія, як ангорскага шэрсць.

Сёння ў магазінах, якія гандлююць натуральнымі таварамі для здароўя, можна сустрэць вырабы з кашмірскіх коз, шэрсці мержыносаў, вяснян і вярблюдкай шэрсці. Гэтыя віды шэрсці незмяняльныя і для коўдраў, якія дапамагаюць не толькі прадудзіць ахаладжэнне ў сне, але і перагрэў арганізма. А як вядома, пасля таго, як моцна спацеў, вельмі лёгка змерзнуць — дастаткова ў іх, разгарэўшыся пад цёплай коўдрай, адкінуць яе і працягваць пры гэтым моцна спаць.

А лёгка вярблюдкавы коўдра падтрымліваюць аптымальную тэмпературу ў паселі. Яшчэ адзін плюс коўдраў з мержыносавай вяснян, вярблюдкай і казінай шэрсці — гэта іх здольнасць добра ўсмоктаць і выпараваць вільгаць, што таксама не дазваляе змерзнуць у сне.

Калі зранку вы рэгулярна адчуваеце дрыжкі, то пакладзіце побач з ложкам дыянон з шэрсці грубага вырабу і тапчыцеся па ім пасля ўставання з паселі на працягу 5 хвілін, а таксама выкарыце розныя скачкі, махі нагамі, сточычы на тэмлі дыянон, — гэта паскорыць кровазварот у нагах і ва ўсім целе і дапаможа хутка сагрэцца.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

Блізняты могуць пераўтварыцца ў клоунаў, а Скарпіёны — у акцёраў

УАВЕН. Стомленасць, якая назапасілася, пачне адбывацца на ўспрымальнасці навакольнага свету. Самы час заняцца арганізацыйнымі справамі. Пажадана індывідуальная творчая праца па вольным графіку. У спакойнай абстаноўцы можна будзе вырашыць многія праблемы, якія назапасіліся за доўгі час. У пятніцу заўважыце душэўную раўнавагу і добраўзгодненасць пастаўцеся да крытыкі ў свой адрас.

СЦЯПЛЕЦ. Не варта губляць час на лабудовыя паветраныя замкі. Занятка прыемны, але чым больш прыгожыя лабудовы, тым большае расчараванне ад жорсткай рэальнасці. Значна больш карысна паклапаціцца пра знаёмое. Прычым можна выкарыстоўваць розныя метады, у тым ліку і інтэры. Галоўнае — увага да дробязяў і стараннасць у абдумванні дзеянняў. Пажадана не паказваць калегам на працы сваёй нецярпнасці, інакш усе справы пойдзюць наперакос.

БЛІЗНЯТЫ. Сваё самавітасць можа вас падвесці. Ну дык і не папускайце на сябе сур'ёзны выгляд. Расслабіцеся, калі атрымаеце лабудзючыя клоунаў. Падзеі ў асабістым жыцці дозваляць пазбавіцца ад ілюзорных уражанняў і надуманых ідэалаў, хоць працэс будзе працякаць не зусюды так, як гэтага хацелася б. У другой палове тыдня не варта заргучаць сябе якімісьці праблемамі, апроч найбольш надзённых — а такія на гэтым тыдні, на шчасце, не падрабязяцца.

РАК. Надыйшоў час вызначыцца, якія з вашых дзелавых кантактаў перспектывы пазіцыі, а якія — не. Добры час для падтрыманні і ўмацавання асабістых пазіцыяў. Будзеце больш настойлівымі — тады ўдача вам усмікнецца, і вы зможаце рэалізаваць свае даўнія ідэі. Спрыяльна ўсё, што садзейнічае вашаму асабістому развіццю: адукацыя, паездкі, публічныя выступленні. Настае адказаць перыяду ў кар'еры.

ЛЕУ. Выберце галоўную задачу тыдня і ўважліва прадумайце стратэгію яе вырашэння. Будзеце больш асцярожнымі з інтэлектуальнымі перагруктамі: ваш запал у імя работы, безумоўна, вельмі пахвальны, але здароўе даражэ. Прафесійныя справы будуць працякаць вельмі паспяхова. Плянучыя шотсыцы новае, не забывайцеся і пра справы, якія назапасіліся. Гэта дапаможа справіцца з праблемамі. Не адмаўляйцеся ад дапамогі — яна прапанавана з найлепшых меркаванняў.

ДЗЕВА. Калі ўдалося разабрацца з бягучымі справамі, можна раслабляцца. Займіце пазіцыю чакання, будзеце гатовы да кампрамісаў. Магчымыя паездкі, сустрэчы з сябрамі, партнёрамі па бізнэсу. Прыслухайцеся да сваёй інтуіцыі — і фартуна будзе да вас добраўзгодна.

Не займайце вельмі жорсткую пазіцыю — гэта можа вам нашкодзіць. Магчымыя праблемы ў сям'і, якія звязаны з дзецьмі, а таксама ўзаемныя прэтэнзіі матэрыяльнага характару.

ШАЛІ. Паспех абавязкова прыдзе да вас, але толькі калі вы прыкладзеце максімум намаганняў для яго дасягнення. Не саромейцеся праяўляць свае інтэлектуальныя здольнасці. Калі перад вамі паўстане праблема выбару, лепш парадзіцца з сябрамі і роднымі. Не спрабуйце выконваць работу, якая занялася, у адзіночку — гэта сапасе адносныя з навакольнымі і адаб'еца на канчатковым выніку.

СКАРПІЁН. Вам будзе шанцаваць. Прычым як у гульні, так і ў каханні, калі бы парадасналі гэта ні было. Праўда, гульня павінна быць не азартная, а акцёрская — тут вы будзеце чароўнымі. Вы можаце дазволіць сабе самыя дзівацкія вывадкі — усе яны будуць мець поспех. Такія спрыяльныя сітуацыя складаецца вельмі рэдка, таму правядзіце гэты час максімальна прыемна для вас чынам. Блізкія людзі прынясуць радасць. У канцы тыдня верагодна прадуктыўная сустрэча ў неформальнай абстаноўцы ці удала паездка.

СТРАПЛЕЦ. Тыдзень можа прынесці новыя цікавыя прапановы. Перш чым рашуча дзейнічаць, спачатку ўсё добра прадумайце. Будзеце уважлівымі да нюансаў і дробязяў, не паказвайце калегам нецярпнасці ў некаторых праблемах. Узрасце ваш аўтарытэт і ўплыў на навакольных. Да вашых парадаў будуць прыслухваюцца.

КАЗЯРОК. У першай палове тыдня лепш не пачынаць нічога новага. Зварышыце неадкладныя справы і выпраўляйце памылкі, якія паспелі нарабіць за мінулы тыдзень. Пастарайцеся не забудзіцца ў фантазіях, свечасюча судасносць іх з рэальнасцю — тады вашым планам нічога не паражэ. У пятніцу вас чакае творчы ўздым. Работа ў гэты дзень будзе ўрадасца, яна дапаможа раскрыць творчы патэнцыял. Не забывайцеся пра блізкіх людзей: ім так неабходна ваша увага і дапамога.

ВАДАЛЕЙ. Давядаецца разлічваць толькі на асабісты сілы. Перамяніце гэтага перыяду могуць паўплываць на ваша жыццё ў бліжэйшай будучыні. Калі будзеце больш настойлівымі і мотанакіраванымі, то зможаце дабіцца поспеху ў кар'еры. Вельмі ўдалымі могуць быць заняты літаратурнай творчасцю і палітычнай дзейнасцю. Пастаўцеся сур'ёзна да новага знаёмства: ад гэтага чалавека вы атрымаеце вельмі важную інфармацыю. Будзеце гатовы прымаць сур'ёзныя рашэнні дзеля таго, каб пазбегнуць вельмі непрыемнай канфіліктнай сітуацыі.

РЫБЫ. Давярцеся інтуіцыі і ідзіце смела наперад. Справы на працы не выклікаюць асабліва хвалявання. Аднак не варта падпусціць да сябе ляноту на блізка адлегласці, інакш вы адчуеце яе карысць у поўнай сіле. Памятайце, што супярэчлівасці з'яўляюцца той сілай, якая рухае развіццём. Пачынаючы з аўторка асабіста жыццё выходзіць на першы план. Верагодна, што новае знаёмства будзе сустракацца амаль кожную хвіліну. У канцы тыдня настане спрыяльны час для пазбаўлення ад шкодных звычак.

ЗЛОДЕЙ У ПАГОНАХ

Да 3 гадоў пазбаўлення волі асуджаны былі начальнік фінансавай службы адной з вайсковых часцей Палцага гарнізона. Паводле звестак Генеральнай пракуратуры, старшы лейтэнант па фіктыўных ведамасях, у якіх падрабляў подпісы, атрымліваў і прысвойваў грошы. За 3 месяцы афіцэр такім чынам украў больш чым 13,5 мільёна рублёў. Праўда, па патрабаванні вайсковага пракурора падчас следства злодзея ў пагонах цяжкам выпадку нанесены дзяржаўе ўрон.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛІГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДІРЬЦЫЦКАЯ, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ШЕЛЯХУК, І. ШЧУЧОНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОН: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмоў — 287 18 64, падлікі і распаўсюджвання — 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, сакратарыята

— 292 05 82, адказных за выпуск дадатаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовыя саміраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 24 31 92, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічы: 7 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03; даведнік па рэкламе і афармленні тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.

html: www.zviazda.by E-mail: info@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя пакаідае за сабой права не ўступаць у перапіску з